Τὸ φύλλον λεπτὰ 40 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 45

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ		Ἐξωτερικοῦ	
Ἐτησία	δρ. 16.—	Ἐτησία . .	δρ. 20.—
Ἑξάμηνος . . .	» 8,50	Ἑξάμηνος	» 10,50
Τρίμηνος . . .	» 4,50	Τρίμηνος	» 5,50

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία, δολλάρια 4

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. λεπ. 40 Ἐξωτερ. λεπ. 45

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἐπίσης λεπ. 40

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38 παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.— Τόμος 28ος — Ἐν Ἀθήναις, 3 Ἀπριλίου 1921 — Ἔτος 43ον.— Ἀριθ. 18

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. (Συνέχεια)

Ἰσχνοί, χλωμοί, κουρελιασμένοι, μὰ μὲ στιλπνὰ ὅπλα καὶ λαμπερὰ μάτια, οἱ στρατιῶτες περνοῦσαν περήφανα μέσ' ἀπ' τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν Παριζιάνων.

Μιὰ νέα γυναῖκα, ἀπὸ τὸ πλῆθος, εἶδε τὸ Γιάννη, τὸν ἐπλησίασε, περπάτησε λίγα βήματα στὸ πλευρό του, τοῦ κάρφωσε στὸ στῆθος ἕνα μπουκετάκι κόκκινα γαρύφαλλα καί, σκύβοντας, τὸν ἐφίλησε.

Γύρω τους τὰ χειροκροτήματα διπλασιάσθηκαν. Κι' ὁ Γιάννης, κατακόκκινος, ἔτρεχε νὰ πάρῃ τὴ θέση του — γιατὶ εἶχε μείνει λιγάκι πίσω, — ἐνῷ ὁ ἀρχιτυμπανιστὴς τὸν κοίταζε χαμογελῶντας.

Εἶχαν περάσει ἑντεκα μῆνες ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγε ἀπὸ τὸ προάστειο ἐκεῖνο τοῦ Παρισιοῦ, ὀρφανός, ἔρημος, χωρὶς μέλλον. Καὶ τώρα γύριζε ἀπὸ τὸν πόλεμο μὲ μιὰ ἀμοιβή, ποὺ κάθε στρατιώτης θὰ τὴν ἐζήλευε. Τὸν ἐκτιμοῦσαν οἱ ἀρχηγοί του, τὸν ἐλάτρευαν οἱ στρατιῶτες, ποὺ τὸν ἐγνώριζαν ὅλοι, κι' ἀνοιγόταν ἐμπρός του ἕνα μέλλον λαμπρό.

Ὅταν τὸ Ἔννατο ἔρθασε στὸ Λοῦβρο, ὁ Γιάννης δὲν συλλογιζόταν παρὰ τὸν παλιό του ἀφεντικὸ καὶ δὲν θέλησε νὰ ἀναβάλῃ γι' αὔριο τὴ χαρὰ καὶ τὴν ἔκπληξη ποὺ τοῦ φύλαγε.

Καὶ πρὸς τὸ βράδυ, περνῶντας καμαρωτὰ ἀπὸ τὴν ὁδὸν Χυσέττ, παρουσιάσθηκε στὸ κατώφλι τοῦ μπακάλικου.

Ὁ κὺρ Νικόλας ὁ Σανσονώ, καθισμένος μπρὸς στὸ τεζάχι του, δὲν τὸν ἐγνώρισε ἀμέσως καὶ τοῦ ἔβγαλε τὸ καπέλλο.

— Τὶ ἀγαπᾶτε, κύριε στρατιώτη; τὸν ρώτησε.

Ὁ Γιάννης χόντροσε τὴ φωνή του καὶ τοῦ ἀποκρίθηκε:

— «Πολῖτα» πρέπει νὰ λές! Μήπως εἶσαι ἀντιδραστικός, κὺρ-Σανσονώ;

Ἀλλ' ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ μαγαζιοῦ ἀντήχησε μιὰ κραυγή. Ἡ κυρὰ-Νικόλαινα εἶχε γνωρίσει τὸ μικρὸ στρατιώτη:

— Μπᾶ, καλέ, ὁ Γιαννάκης!

— Ὁ Γιαννάκης; καλέ, τί μοῦ λές! ἔκαμε τότε ὁ μπακάλης, ποὺ φοβήθηκε μιὰ στιγμή.

Γιατί, ἐκεῖνο τὸν καιρό, ἔφτανε μιὰ ἄστοχη λέξη γιὰ νὰ καταδικασθῇ ἕνας ἄνθρωπος, κι' ἡ χαρὰ τοῦ κὺρ-Νικόλα, ποὺ ξανάβλεπε τὸν παλιό του μαθητή, διπλασιάσθηκε μ' αὐτὴ τὴν ἀνακούφιση.

— Πῶς μεγάλωσε! εἶπε. Ἀλήθεια, γυναῖκα;

— Κι' ἔρχεσαι πιὰ νὰ καθήσῃς μαζί μας; τὸν ρώτησε ἡ κυρὰ-Νικόλαινα.

— Ὄχι! τῆς ἀποκρίθηκε ὁ Γιάννης· θὰ εἶμαι στρατιώτης 'ς ὅλη μου τὴ ζωή!

— Ποιὸς νὰ μᾶς τῶλεγε!... ψιθύρισε ὁ κὺρ-Νικόλας, ἐνῷ κοίταζε μὲ θαυμασμὸ καὶ σεβασμὸ μεγάλο τὴν τιμητικὴ σπάθη ποὺ τοὺς ἔδειχνε ὁ Γιάννης. (*)

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὁ μικρὸς πῆρε ἄδεια κι' ἐδείπνησε μὲ τὰ παλιά του ἀφεντικά.

Ἤθελε νὰ ξαναϊδῇ τὴ σοφίτα, ὅπου κοιμώταν, τὸ ἐργαστήρι ὅπου ἔφτιανε κεριά, τὰ συρτάρια ὅπου ἔκρυβε βιβλία κι' ἐφημερίδες,

Κανεὶς δὲν τὸν εἶχε ἀντικαταστήσει.

— Τὸ χρῆμα τώρα εἶναι σπάνιο, εἶπε ὁ μπακάλης. Μεγάλη φτώχεια ἔπεσε... Δὲν ξέρω κι' ἐγὼ τὶ θὰ πογίνουμε...

Ὁ Γιάννης κατάλαβε πὼς ὁ κὺρ Νικόλας ὁ Σανσονὼ δὲν ἦταν καθόλο ἐνθουσιασμένος μὲ τὸ καινούργιο καθεστώς, ποὺ ἔκαμε νὰ σταματήσουν ὅλες οἱ ἐργασίες καὶ νὰ ἐξαφανισθῇ τὸ χρῆμα ἀπὸ τὴν ἀγορά.

Τὴν ἄλλη μέρα — 23 Αὐγούστου 1795, — ὅταν ὁ Γιάννης τοῦ διάβασε τὸ διάταγμα τοῦ Κομιτάτου τῆς Σωτηρίας, ποὺ προσκαλοῦσε ὅλους τοὺς Γάλλους στὰ ὅπλα, ὁ μπακάλης σήκωσε τὰ χέρια του ψηλά.

— Θὰ μὲ κάμουν στὸ τέλος νὰ πάω κι' ἐγώ, μ' ὅλα μου τὰ πενηνταδύο χρόνια! ἐφώναξε.

— Νὰ πᾶτε στρατιώτης ὄχι, ἀποκρίθηκε ὁ Γιάννης,

«Ὁ Βερναρδὶ τὸν ἔβαλε νὰ ἐργάζεται στὸ γραφεῖό του.» (Σελ. 138 στ. β')

(*) Ἴδε εἰκόνα προηγ. φύλλου, σελ. 129.

μπορεῖτε ὅμως νὰ βοηθήσετε καὶ σεῖς τὴν Πατρίδα. Ἀκοῦστε τί λέει τὸ διάταγμα: «...οἱ νέοι θὰ πολεμοῦν, οἱ παντρεμμένοι θὰ κατασκευάζουν ὅπλα καὶ θὰ μεταφέρουν τρόφιμα· οἱ γυναῖκες θὰ ράβουν σκηνές, ροῦχα καὶ θὰ ὑπηρετοῦν στὰ νοσοκομεῖα· τὰ παιδιὰ θὰ κάνουν ξαντό· κι' οἱ γέροι θὰ πηγαίνουν στὶς ὁδικὲς πλατεῖες γιὰ νὰ ἐνθαρρύνουν τοὺς πολεμιστάς».

Ἦταν, βλέπετε, ἕνας γενικὸς συναγερμός. Γιατὶ κι' ὁ κίνδυνος ἦταν μεγάλος, μεγαλύτερος ἀπὸ τότε ποὺ ἡ ἐπιγραφὴ «Ἡ Πατρίδα κινδυνεύει!» ἔκαμε τὸ Γιάννη νὰ γραφτῆ ἐθελοντής.

Ἡ νίκη τοῦ Βαλμὺ κι' ἡ λύση τῆς πολιορκίας τῆς Λίλλης δὲν ἔφεραν τὸ προσδοκώμενο ἀποτέλεσμα. Ὁ ἐχθρὸς ξαναγύρισε ἀπειλητικώτερος. Στὸ Ρῆνο, στὶς Ἄλπεις, στὰ Πυρηναῖα, παντοῦ. Ὅλη ἡ Εὐρώπη εἶχε συμμαχήσει ἐναντίον τῆς Γαλλίας.

Καὶ σὰ νὰ μὴν ἔφθανε αὐτὸς ὁ κίνδυνος, ἦταν ἀκόμα κι' οἱ ἀνταρσίες στὸ ἐσωτερικό, ὁ ἐμφύλιος πόλεμος. Ἡ Βανδέα, ἡ Μασσαλία, τὸ Λυών, ἡ Τουλώνη, εἶχαν ἐπαναστατήσει. Καὶ γιὰ νὰ καταπνίγῃ τὶς ἀνταρσίες αὐτές, ἡ Κυβέρνηση ἔπρεπε νὰ στείλῃ γαλλικὰ στρατεύματα ἐναντίον Γάλλων, σὲ καιρὸ ποὺ οἱ ξένοι ἐχθροὶ ἦταν ἕτοιμοι νὰ εἰσβάλουν!

Δὲν θὰ διηγηθοῦμε τὸν ἐμφύλιο πόλεμο, γιατὶ κι' ὁ μικρός μας ἥρωας, γιὰ καλή του τύχη, δὲν ἔλαβε μέρος 'ς αὐτόν. Κι' ἰδοὺ πῶς:

Ὅταν οἱ «Μαγεντῖνοι» ἔφταναν στὸ Παρίσι, ὁ Καρνώ,—πάππος τοῦ Καρνὼ ἐκείνου, ποὺ χρημάτισε Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας στὶς ἡμέρες μας,—σὰ μέλος τοῦ Κομιτάτου τῆς Σωτηρίας, ἐπιφορτισμένος τὰ στρατιωτικά, ζήτησε νὰ συγχαρῆ ὁ ἴδιος τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ ἡρωϊκοῦ ἐκείνου στρατοῦ. Ἔτσι ὁ ἀντιπρόσωπος Μέρλιν τοῦ παρουσίασε τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς συνταγματάρχες.

Κατὰ τὴν παρουσίαση αὐτή, ὁ συνταγματάρχης Βερναρδιὲ συστήθηκε στὸν Καρνὼ σὰν ἕνας ἀξιωματικὸς ἀπὸ τοὺς πιὸ διαλεκτούς, εὐρυής, μορφωμένος, δραστήριος, γενναῖος. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, ὁ προστάτης τοῦ Γιάννη Καρδινιὰκ ἔλαβε διαταγὴ νὰ παραδώσῃ τὴν ἀρχηγία τοῦ Ἐννάτου Συντάγματος στὸν ταγματάρχη Δουβάλ, ποὺ εἶχε γίνει συνταγματάρχης. Ὅσο γιὰ τὸν Βερναρδιέ, ὁ Καρνὼ τὸν ἤθελε κοντά του γιὰ βοηθό. Γινόταν δηλαδή, καθὼς θὰ λέγαμε σήμερα, ἀξιωματικὸς τοῦ Ἐπιτελείου.

Αὐτὸ τοῦ προξένησε καὶ χαρὰ καὶ λύπη.

Χαρά, γιατὶ ἔβλεπε πῶς τὸν ἐκτιμοῦσαν καὶ τὸν τιμοῦσαν· λύπη, γιατὶ θάναγκαζόταν νἀφήσῃ τοὺς ἀγαπημένους του στρατιῶτες.

Μόλις ἐπρόφθασε νὰ τοὺς ἀποχαιρετήσῃ, γιατὶ τὸ Ἔννατο εἶχε διαταχθῆ νὰ φύγῃ ἀμέσως γιὰ τὴ Βανδέα. Τὸ χρησιμοποιοῦσαν ἔτσι στὸν ἐμφύλιο πόλεμο, ἐπειδὴ εἶχε δώσει λόγο νὰ μὴν πολεμήσῃ, γιὰ ἕνα χρόνο, Πρώσσους καὶ Συμμάχους.

Ὡστόσο ὁ συνταγματάρχης Βερναρδιέ, ποὺ ἤθελε νἄχῃ τὸν Γιάννη μαζί, εὔκολα κατάφερε νὰ τὸν προσκολλήσῃ στὸ γραφεῖο του. Ἔπειδε ἀκόμα τὴν Κατερίνα νὰ μὴν πάῃ μὲ τὴ Λιζέττα στὴ Βανδέα. Κι' ἡ καντινιέρα, ἂν καὶ μὲ λύπη ποὺ ἀποχωριζόταν τὸν πατέρα της, νοίκιασε μιὰ κατοικία στὸ σπίτι τοῦ Σανσονὼ κι' ἐγκαταστάθηκε μὲ τὴν κόρη της καὶ μὲ τὸν Γιάννη. Ἐκεῖ κοντά τους ἐκάθησε κι' ὁ Βερναρδιέ, στὴν ὁδὸν Ντελαχάπ.

Ἔτσι ἄρχισε καινούργια ζωὴ γιὰ τὸν Γιάννη.

Ἀφοῦ πολέμησε σὰ στρατιώτης. θὰ μάθαινε τώρα, κοντὰ στὸν συνταγματάρχη του, πῶς διοργανώνονται οἱ στρατοὶ καὶ πῶς καταστρώνονται τὰ σχέδια τῆς νίκης...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ὁ κὺρ-Σανσονὼ παραφωνάζει...

Κατευχαριστημένος ποὺ δὲν ἐγχωρίσθηκε οὔτε τὴ δεύτερη μητέρα του Κατερίνα, οὔτε τὴν ἀδελφική του φίλη Λιζέττα, κατευχαριστημένος ἀκόμα ποὺ δὲν τὸν ἔστειλαν νὰ πολεμήτῃ ἐναντίον Γάλλων, ὁ Γιάννης φιλοτιμήθηκε νὰ προσαρμοσθῆ στὰ νέα του καθήκοντα.

Δὲν ἦταν ὅμως καὶ τόσο εὔκολο.

Ὁ Βερναρδιὲ τὸν ἔβαλε νὰ ἐργάζεται στὸ γραφεῖο του. Ἐπειδὴ ὁ μικρὸς στρατιώτης ἔγραφε πολὺ-καλά, κι' ἤξερε κι' ὀρθογραφία,—σπάνιο τὴν ἐποχὴ ἐκείνη!—ὁ προστάτης του τὸν πῆρε γραμματικό.

Ἦταν ἕνας τρόπος γιὰ νὰ τοῦ ἀνοίξῃ νέους ὁρίζοντες, γιὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ μάθῃ νέα πράγματα, γιὰ νὰ τὸν πλουτίσῃ προπάντων μὲ τεχνικὲς στρατιωτικὲς γνώσεις, ποὺ θὰ τοῦ χρησίμευαν στὸ στάδιό του πολύ.

— Ἀφοῦ εἶσαι προωρισμένος γιὰ τὸ στρατιωτικό, τοῦ εἶπε μιὰ μέρα, πρέπει νὰ κοιτάζῃς μακριά. Ἔδειξες ὡς τώρα ἀνδρεία, μὰ δὲν ἀρκεῖ. Μπορεῖ νὰ εἶναι κανεὶς ὁ πιὸ ἀνδρεῖος τοῦ κόσμου καὶ νὰ μείνῃ ἁπλὸς στρατιώτης 'ς ὅλη του τὴ ζωή. Γιὰ νὰ φθάσῃ κανεὶς νὰ διευθύνῃ ἀνθρώπους, πρέπει νὰ εἶναι, ὄχι μόνο ἀνδρεῖος σὰν κι' αὐτούς, ἀλλὰ καὶ πολὺ πιὸ μορφωμένος. Πρέπει λοιπὸν νὰ μάθῃς, νὰ μορφωθῆς, καὶ γι' αὐτὸ σ' ἐκράτησα κοντά μου. Μὴ βαρεθῆς ποτέ! Αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ δίνω νὰ γράφῃς, πρέπει νὰ τὰ μελετᾶς, νὰ τὰ καταλαβαίνῃς. Ὅταν δὲν καταλαβαίνῃς κάτι τί μὲ τὴν πρώτη, ρώτα με νὰ σοῦ τὸ ἐξηγῶ.

Μὰ εἴπαμε, πῶς αὐτὸ ποὺ ζητοῦσαν τώρα τοῦ Γιάννη, δὲν ἦταν καθόλου εὔκολο! Φαντασθῆτε ἕνα παιδί, ποὺ εἶχε συνειθίσει νὰ τρέχῃ ἔξω, μὲ τὴν κλαγγὴ τῶν ὅπλων, τοὺς κρότους τῶν τυμπάνων, τὰ σφυρίγματα τῶν σφαιρῶν, τὸν θόρυβο τῆς μάχης, τὴ μυρωδιὰ τῆς μπαρούτης,—νὰ εἶναι τώρα κλεισμένο 'ς ἕνα γραφεῖο, καθισμένο ὧρες ὁλάκαιρες, μὲ τὴν πέννα στὸ χέρι, καὶ νὰ γράφῃ, νὰ γράφῃ διαταγές, ἐκθέσεις, σημειώματα, στατιστικές, μ π ο ρ ν τ ε ρ ὰ καὶ πάει λέοντας!

Ἀλήθεια, ὁ καϊμένος ἔβαζε ὅλο του τὸ ζῆλο, τὴν ἐπιμονὴ καὶ τὴν ὑπομονή. Ἀλλὰ πόσες φορὲς δὲν ἐπόθησε τὸν καθαρὸ ἀέρα, τὸ ὕπαιθρο, τὴν ἔξοχὴ καὶ . . .τὸν πόλεμο! Πόσες φορὲς δὲν θυμήθηκε, δὲν νοσταλγήσε, τὶς θριαμβευτικὲς ἐκεῖνες εἰσόδους τοῦ Συντάγματος, μὲ τὰ ταμπούρλα μπροστά, —τ α μ π ο ύ ρ - μ π α τ τ ὰ ν ποὺ λένε— στὰ χωριὰ καὶ στὶς χῶρες ποὺ ἐκυρίευσαν!

Ὅσο ὁ Βερναρδιὲ ἦταν στὸ γραφεῖο, ὁ Γιάννης δὲν μποροῦσε νὰ κουνηθῆ. Συχνὰ ὅμως, σχεδὸν καθημέρα, ὁ συνταγματάρχης ἔφευγε, γιὰ νὰ κάμῃ καμμιὰ ἐπιθεώρηση. Καὶ βλέποντάς τον νὰ ζώνῃ τὸ σπαθί του καὶ νὰ βγαίνῃ, ὁ Γιάννης ἄφιν' ἕνα μεγάλο στεναγμό. Σηκωνόταν τότε, ἐπλησίαζε τὸ παράθυρο κι' ἔβλεπε τὸν προστάτη του νὰ κοβαλλικεύῃ τὸ μαῦρο του ἄλογο καὶ νὰ φεύγῃ μὲ καλπασμό, ἀκολουθούμενος ἀπὸ ἕνα ἱππέα. Ἀναστέναζε πάλι ὁ Γιάννης καὶ ξανακαθόταν στὸ γραφεῖο του.

Ποτὲ δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ παραπονεθῆ γιὰ τὸ κλείσιμο ἢ γιὰ τὸν κόπο στὸν προστάτη του. Ἕνα βράδυ ὅμως, στὸ σπίτι, ἄνοιξε τὴν καρδιά του στὴν Κατερίνα.

— Ἀλήθεια! φώναξε ἡ Λιζέττα. Δὲν εἶναι καθόλου ὥμορφα στὸ Παρίσι! Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἡ μαμμὰ δὲν θέλει νὰ βγαίνουμε ἔξω ποτέ. Αἰωνίως φοβᾶται.

— Ἔχει πολὺ δίκιο! εἶπε σοβαρὰ ὁ κὺρ-Σανσονώ. Στοὺς καιροὺς ποὺ ζοῦμε... Εἶδε ποτὲ κανεὶς στὴ ζωή του τέτοιο κακό;

Καὶ κουρδισμένος πιά, ὁ μπακάλης ἐξακολούθησε μὲ θυμό:

— Νὰ βλέπῃς ὅλους αὐτοὺς τοὺς «ξεβράκωτους» νὰ κυβερνοῦν!... Ὁ κόσμος ἀναποδογυρίσθηκε κι' οἱ κάτω ἦλθαν ἀπάνω!..

(Ἕπεται συνέχεια) **ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ**

[Κατὰ τὸ Γαλλικὸ τοῦ λοχαγοῦ Danrit]

ΚΥΚΛΑΜΙΕΣ

Τρίτο

Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν
οὐδ' εὔχομαι, ἀλλά μοι εἴη
ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων,
μηδὲν ἔχοντι κακόν

(Θέογνις)

Τοῦ πλούτου ἡ δίψα ἂς μὴ σ' ἀνάβῃ
Καὶ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ κορμί,
Ποῦ κάθε χάρη ἐντός σου θάβει.

Μονάχα ἡ θεία ἂς σὲ φτερώνῃ
Πρὸς τὰ καλὰ κι' ὡραῖα ὁρμή,
Σοῦ φτάνει ἡ ε ὐ π ο ρ ί α μόνη

Κι' ὅ,τι σοῦ πρέπει ἂν δὲ σοῦ λείπῃ
Κι' ἂν ζῆς ὡς πρέπει, εἰρηνικά,
Μακρὰ ἀπὸ κάθε πόνο, λύπη,

Γιὰ τοῦ Καλοῦ τὴ δόξα ἐργάσου
Καὶ τὰ μεγάλα Ἰδανικὰ
Ἂς εἶναι ἡ μόνη ἀποθυμιά Σου!

ΙΩ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΠΕΤΡΟΥ

Ποτὲ δὲν εἶχαν ἀκούσει τὸν μπάρμπα-Πέτρο νὰ φωνάξῃ τόσο δυνατά! Ἦταν ἔξω-φρενῶν. Χτύπαγε τὸ τραπέζι μὲ δυνατὲς γροθιές, ἐνῷ ἕνα ἀγοράκι καμμιὰ δεκαριὰ χρονῶν, στεκόταν μπροστά του ὄρθιο, ἀκίνητο καὶ μὲ τὸ κεφάλι κάτω.

— Μὰ εἶναι δυνατό; φώναζε ὁ μπάρμπα-Πέτρος, εἶναι δυνατό; . . . Παλιόπαιδο! Δὲ σὲ θέλω πιὰ γιὰ κανένα πλοῖο μου! Ποτέ!. . Ποιὸς μποροῦσε νὰ φανταστῆ μιὰ τέτοια ἀνοησία!. .

Ὁ μπάρμπα-Πέτρος ἦταν πλούσιος καραβοκύρης. Εἶχε ὁλόκληρο στολίσκο ἀπὸ μικρὰ πλοῖα στὰ κανάλια τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Γαλλίας. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἦταν στὸ σπίτι του, στὸ Στενμπρύζ, λίγες λεῦγες ἔξω ἀπὸ τὴ Βρύγη, καὶ τὸ παιδί, ποὺ μάλωνε τόσο αὐστηρά, ἦταν ὁ ἀνεψιός του, ὁ μικρὸς Ντιερίκ.

— Μὰ τί ἔκανε, μπαμπᾶ; ρώτησε δειλὰ ἡ μικρὴ Γκριέττα, ἕνα κοριτσάκι ὀχτὼ χρονῶν, μὲ ὡραῖα γαλανὰ μάτια.

— Αὐτὸ ποὺ ἔκανε! Τὸ παλιόπαιδο! Ξέχασε νὰ κλείσῃ μιὰ πορτούλα στὸ νεροφράχτη. Κι' ἂν δὲν πήγαινα ἐγώ, τώρα θὰ εἴμαστε πνιγμένοι καὶ τὰ καράβια μας θὰ χτυποῦσαν τὰ ἕνα ἀπάνω στ' ἄλλο!. .

— Ὦ, μπαμπᾶ!. . Δὲ θὰ μπόρεσε νὰ γυρίσῃ τὸ σιδερένιο χερούλι. . . Δὲν εἶναι δυνατὸς σὰν κι' ἐσένα . . .

— Τὸν ὑπερασπίζεσαι, Γκριέττα, ἔ; Χμ! Κι' ἀπὸ πότε τὰ κορίτσια τῆς ἡλικίας σου ἄρχισαν νὰ δίνουν συμβουλὲς στοὺς γονεῖς τους; Ὁ Ντιερὶκ δὲ θὰ μπορέσῃ ποτὲ νὰ γίνῃ καλὸς ναυτικός, ἢ τουλάχιστο δὲ θὰ τὸν ἀφήσω ἐγὼ νὰ γίνῃ, γιατὶ δὲ θὰ τοῦ συχωρέσω ποτὲ τὴ σημερινή του ἀφροσύνη. Ποτέ, ἀκοῦστε το ὅλοι! Ποτέ!..

Καὶ γύρισε στὴ γυναῖκα του, ποὺ μπῆκε κείνη τὴ στιγμὴ καὶ ποὺ κοντά της εἶχε καταφύγει ἡ μικρὴ Γκριέττα, τρέμοντας.

— Ὦ! εἶπε ἡ κυρα-Πέτραινα, θὰ τὸν συχωρέσῃς . . .

— Ναί, εἶπε ὁ μπάρμπα-Πέτρος, θὰ τὸν συχωρέσω, μὰ ὅταν κάνουν φύλλα τὰ δέντρα ἐκεῖνα!. .

Κι' ἔδειξε τὰ γυαλιστερὰ κατάρτια, ποὺ ὑψώνονταν ἀπὸ τὰ πλοῖα του, κάτω στὸ κανάλι.

— Τὸ ὁρκίζομαι!. . Ἀκοῦστε το ὅλοι καλά: Τὸ ὁρκίζομαι!

Καὶ μὲ μιὰ γροθιά, ὁ μπάρμπα-Πέτρος ἀναποδογύρισε μιὰ μπουκάλα τῆς μπύρας, ποὺ κύλησε ἀπὸ τὸ τραπέζι κι' ἔσπασε κάτω στὶς πλάκες...

Οἱ θυμοὶ τοῦ μπάρμπα-Πέτρου τελείωναν συνήθως μὲ κανένα τέτοιο. Ἡ κυρὰ-Πέτραινα σήκωσε χωρὶς λέξη τὰ γυαλιὰ ἀπὸ χάμω καὶ πῆρε τὰ παιδιά.

— Γιὰ λοιπόν, Ντιερίκ, εἶπε στὸν ἀνεψιό της, ἠρεμήσου μου τὸ λάθος σου. Ἀπὸ τὸ φράχτη ξέρεις πῶς κρέμεται ἡ ζωή μας, ἡ περιουσία μας . . . Κι' ἐσύ, ἀνηψιὸς θαλασσινοῦ, πῶς μπόρεσες νὰ κάνῃς μιὰ τέτοια ἀνοησία! Δὲν σοῦ εἶχαν πῆ νὰ κλείσῃς τὴν πορτούλα, ὅταν τὸ νερὸ θάφτανε τὸ νεροζύγι της;..

— Ναί, θεία μου, ψιθύρισε ὁ Ντιερίκ, μὰ ἄργησα λίγες στιγμές . . .

— Ἔπαιζες βέβαια! Στὴν ἡλικία σου ὅμως... δὲν εἶσαι πιὰ ἐντελῶς παιδί.

— Ὄχι, θειά μου, δὲν ἔπαιζα.

— Τότε, τί ἔκανες;

— Ξέρω ἐγώ, μαμά, τί ἔκανε, εἶπε ἡ μικρὴ Γκριέττα, δείχνοντας ἕνα μπουκέτο ἀπὸ τουλίπες. Τοῦ εἶχα ζητήσει λίγα λουλούδια . . . κι' εἶχε πάει γιὰ νὰ βρῇ στὸ περιβόλι τοῦ φίλου μας Λεοπόλδου. Ἦταν λίγο μακρυά. Ἔτρεξε γιὰ νὰ γυρίσῃ...μὰ...

— Μὰ ἤρθε παραπολὺ ἀργά...

— Ὦ! μαμά. ὁ μπαμπᾶς τὸν μάλωσε πολύ! Ἂς μὴ τὸν μαλώνουμε πιά!

Καϊμένε μου Ντιερίκ, εἶπε ἡ κυρὰ-Πέτραινα, ξέρω καλὰ τὸ θεῖο σου. Δὲ θὰ πάρῃ πίσω τὸ λόγο του εὔκολα. Δὲ θὰ σὲ θέλῃ πιὰ γιὰ τὰ καράβια. Πρέπει νὰ ζητήσῃς ἄλλον ἀφέντη . . . ἢ ἄλλη δουλειά!. . Ἔπειτα, σὲ λίγο θἄρθῃ ὁ χειμῶνας, ἡ δουλειὰ θὰ σταματήσῃ, θὰ γυρίσῃς στοὺς γονεῖς σου, Ντιερίκ, κι' ὥς τὴν ἄνοιξη θὰ σκεφθοῦμε.

* * *

Ὁ μικρὸς Ντιερὶκ ἔπρεπε νἀφήσῃ τὴ θεία του καὶ τὴν ξαδέλφη του. Γύρισε λοιπὸν στὴ Βρύγη, ὅπου κατοικοῦσε ὁ πατέρας του, ποὺ ἦταν ὁπλοποιός.

Μὰ ὁ Ντιερὶκ δὲν ἔβρισε τὴ ζωὴ πολὺ εὐχάριστη στὴ μεγάλη σκυθρωπὴ πόλη κι' ὁλημέρα συλλογιζόταν τὴν ξαδελφούλα του τὴν Γκριέττα. Καμμιὰ φορά, ἀφοῦ εἶχε βοηθήσει τὸν πατέρα του στὴ δουλειά, πήγαινε ὡς τὸ ποτάμι, καὶ στὴ γέφυρα περίμενε τὰ πλοῖα, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ δῇ κανένα ἀπὸ τὸ Στενμπρύζ. Ἡ χαρὰ του ξέσπαγε, ὅταν ἀναγνώριζε κανέναν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ μπάρμπα-Πέτρου. Συχνὰ εἶχε γράμμα ἀπὸ τὴ θεία του ἢ καμμιὰ παραγγελία ἀπὸ τὴν Γκριέττα, ποὺ «ἔστελνε χίλια φιλιὰ στὸν ξάδελφό της Ντιερίκ, ὡς νἄρθῃ ἡ ἄνοιξη!» Ὦ αὐτὴ ἡ ἄνοιξη! Δὲ θἀρχόταν λοιπὸν ποτέ!..

Τὸ κρύο ἔγινε πολὺ δυνατὸ καὶ τὰ κανάλια ἔκλεισαν ἀπὸ τὸν πάγο. Τὰ ταξείδια σταμάτησαν κι' ὁ Ντιερὶκ δὲν πήγαινε πιὰ στὴ γέφυρα. Τώρα κοίταζε τὸ μολυβένιο οὐρανὸ καὶ τὰ πουλιὰ ποὺ πέρναγαν μὲ γρηγοράδα. . . Πάντα ὅμως πέρναγαν κοράκια!. .

— Πότε θὰ δοῦμε χελιδόνια...ψιθύριζε.

Ὡστόσο, οἱ ὄχθες τῶν καναλιῶν ξαναπῆραν τὸ πρασινό τους χρῶμα καὶ τὰ πλοῖα, φρεσκοβαμμένα ἀστράφταν, γλυστρώντας 'ς τὰ ἥσυχα νερά. Φάνηκαν καὶ τὰ χελιδόνια; νὰ πετᾶνε πάνω ἀπὸ τοὺς ναυτικοὺς μὲ χαρούμενα «τσίου! τσίου!»

Ἕνα πρωί, ποὺ ἀπὸ τὴ γέφυρα ὁ Ντιερὶκ κοίταζε μακρυά, πρὸς τὸ Στενμπρύζ, ξεχώρισε ἕνα μεγάλο πρασινοκόκκινο ἐμπορικό, ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ δῇ χωρὶς νὰ πηδήσῃ ἀπὸ χαρά. Τοῦ φαινόταν πῶς μαζὶ μὲ τὰ ἐμπορεύματα θὰ ἦταν καὶ κανένα γραμματάκι ἀπὸ τὴν Γκριέττα ἢ ἀπὸ τὴ θεία Πέτραινα.

Δεν εἶχε γελαστῆ. Ὕστερ' ἀπὸ λίγες στιγμές, κρατοῦσε τὸ ἀγαπημένο γραμματάκι:

«Σὲ περιμένουμε μὲ τὸ πρῶτο πλοῖο, ποὺ θὰ μπορέσῃς νὰ πάρῃς. Ὁ μπαμπᾶς δὲν εἶναι πιὰ τόσο θυμωμένος.

Σὲ φιλῶ *Γκριέττα*»

Ὁ Ντιερὶκ ἔτρεξε στὸν πατέρα του. Τὴν ἄλλη μέρα ξεκίνησε.

Ὅταν ἔφτασε στὸ Στενμπρύζ, μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση ξαναεῖδε τὴν ξαδελφούλα του καὶ τὴ καλή του θεία. Μὰ ὁ ἄγριος θεῖος τὸν τρόμαζε ἀκόμα.

— Ἐμπρός! Κακὲ νεροκράτη! εἶπε ὡστόσο ὁ μπάρμπα-Πέτρος στὸν ἀνεψιό του— ἂς εἰρηνέψουμε!

Καὶ τὸν φίλησε.

Αὐτὸ ἐγκαρδίωσε πολὺ τὸν Ντιερίκ . . . Ὅμως σκεπτόταν: — Ὁ θεῖος Πέτρος ὁρκίστηκε κι' ἀφοῦ ὁρκίστηκε . . .

Τὴ σκέψη του τὴ διέκοψαν αὐτὰ τὰ λόγια, ποὺ ἀποκρινόνταν ἀκριβῶς στοὺς φόβους του:

— Πάντα θὰ εἶσαι ἐδῶ καλοπρόσδεκτος. Τὸ σερβίτσιο σου πάντα θὰ βρίσκεται στὸ τραπέζι τῆς φαμίλιας μου, ὅταν θἄρχεσαι νὰ μᾶς βλέπῃς . . .Ὅσο ὅμως γιὰ τὰ πλοῖα, πρέπει νὰ σοῦ 'πῶ ἀντίο: ὁρκίστηκα! ὁρκίστηκα!..

Τὴν ἴδια στιγμή, τὰ μάτια τοῦ θείου, τῆς θείας καὶ τῆς Γκριέττας γύριζαν στὰ κίτρινα κατάρτια, ποὺ ὑψώνονταν πάνω ἀπὸ τὰ πλοῖα, μπρὸς στὸ σπιτάκι. Ὁ Ντιερὶκ ἀκολούθησε τὰ βλέμματά τους . . . κι' ἕνα δάκρυ κύλησε ἀργὰ στὸ μάγουλό του, ἐνῷ σκεπτόταν: «Ὁ θεῖος τὸ εἶπε καὶ τὸ θυμᾶται: Θὰ τὸν συχωρέσω, ὅταν τὰ δέντρα ἐκεῖνα κάνουν φύλλα. . . Καὶ ὅμως ἐγὼ θέλω νὰ γίνω ναυτικός.»

(Ἕπεται τὸ τέ'ος) **ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ**

ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

2. ΚΟΙΤΑΣΜΑ

Σουρούπωσε, μεγάλωσαν
οἱ ἤσκιοι, 'στὴ γῆ, ἀπ' τὰ φύλλα
παπιὰ καὶ κόττες σκάλωσαν
'στοῦ κοττετσιοῦ τὰ ξύλα.
Γύρω ἀπὸ τῆς κλώσσας τὸ φτερὸ
σκουντιοῦνται κλωσσοπούλια,
κι' ἀντίκρυ τους τὸ φωτερὸ
τὸ ἑφτάστρι φέγγει, ἡ Πούλια.
Στὸ τζάκι, ἀπάνω 'στὸν κουβᾶ,
σὲ ξύλα στιβαγμένο
παντοῦ κοιτᾶς, δεξιὰ-ζερβά,
τὰ ὀρνίθια κοιτασμένα,
Κανεὶς δὲ λείπει· ὁ πατεινὸς
'στὰ πιὸ ψηλὰ καθίζει,
πετιέται καὶ λαλεῖ στερνὸς
καὶ τὰ καλονυχτίζει.

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΩΤΟΥΝ, πολλοὶ ἀπὸ σᾶς, καὶ ξαναρωτοῦν τὶ πρᾶγμα εἶναι ὁ «φεμινισμός», ποὺ τὸν ἀκοῦνε τόσο συχνά. Πολλὲς φορὲς σκέφθηκα νὰ γράψω καὶ γι' αὐτόν, γιὰ νὰ λυθοῦν μερικὲς ἀπορίες. Ἀλλὰ θέματα πιὸ ἐπίκαιρα δὲν μᾶφιναν. Ἔ, σήμερα εἶναι μιὰ καλὴ εὐκαιρία: Γυρίζω ἴσα-ἴσα ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τοῦ «Α' Ἐθνικοῦ Γυναικείου Συνεδρίου». Καὶ τὸ Συνέδριο αὐτὸ εἶναι μιὰ τρανὴ ἐκδήλωση τοῦ Φεμινισμοῦ στὴν Ἑλλάδα. Σκοπός του εἶναι νὰ δείξῃ πόσες προόδους πραγματοποίησε ὡς τώρα ἡ σύγχρονη Ἑλληνίδα στὴν πνευματική της μόρφωση καὶ στὴν κοινωνική της δράση,—στὸ Σπίτι, στὸ Σχολεῖο· στὸ Ἐργαστήρι, στὴ Φιλανθρωπία, στὴ Βιοτεχνία, στὴν Ἐπιστήμη, στὰ Γράμματα, στὶς Τέχνες, παντοῦ,—νὰ ὑποδείξῃ πόσες ὑπόσχεται νὰ πραγματοποιήσῃ στὸ μέλλον καὶ νὰ καταδείξῃ τέλος, πῶς δὲν εἶναι καθόλου κατώτερη ἀπὸ τὸ σύγχρονο Ἕλληνα καὶ πρέπει νἄχῃ τὰ ἴδια δικαιώματα, πέρα-πέρα, μ' αὐτόν.

Μὰ νά, αὐτὸς εἶναι ὁ Φεμινισμός, αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο Γυναικεῖο Ζήτημα. Ἡ Γυναίκα 'ς ὅλο τὸν κόσμο, κηρύττει τὴν ἰσότητά της μὲ τὸν Ἄντρα καὶ ζητεῖ Ἰσοπολιτεία κι' Ἐλευθερία. Νὰ ἔχῃ δηλαδὴ τὰ ἴδια δικαιώματα, πολιτικά, ἀστικά, κοινωνικά. Ὅ.τι κάνει ὁ Ἄντρας, νὰ μπορῇ νὰ τὸ κάνῃ κι' αὐτή. Νὰ ἐργάζεται 's ὅ,τι θέλῃ, νὰ διορίζεται παντοῦ, νὰ ἐκλέγῃ. (δικαίωμα ψήφου) νὰ διορίζεται νὰ διευθύνῃ, νὰ κυβερνᾷ. Ὅλα τελωσπάντων! Δυὸ μόνο πράγματα δὲν ἐτόλμησε νὰ ζητήσῃ ὡς τώρα: Νὰ πηγαίνῃ στρατιώτης καὶ νὰ γίνεται παπᾶς. Γιατὶ καταλαβαίνει πῶς στὸν πόλεμο δὲν θὰ μπορῇ νὰ τὰ καταφέρνῃ. Καὶ γιατὶ οἱ δικές μας θρησκεῖες, κατὰ παράδοση ποὺ ἔχει ἀκόμα ὅλη της τὴν ἰσχύ, ἡ Γυναίκα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μπῇ στὸ Ἱερό, νὰ ἱερωθῇ, νὰ ἱερουργήσῃ.

Οἱ περισσότεροι ἄντρες, φυσικά, ἀντιστέκουνται 'ς αὐτὴ τὴ ζητούμενη ἰσοπολιτεία. Κι' ἴσα-ἴσα οἱ δυὸ τελευταῖες ἐξαιρέσεις τοὺς δίνουν τὰ πιὸ δυνατὰ ἐπιχειρήματα: Ἡ Γυναίκα, σᾶς λένε, μπορεῖ νὰ γίνῃ παπᾶς, διάκος, ἀρχιμανδρίτης, δεσπότης; Ὄχι! Μπορεῖ νὰ γίνῃ στρατηγός, λοχαγός, λοχίας, δεκανέας, στρατιώτης; Οὔτε! Ἄρα ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ἴση μὲ τὸν ἄντρα. Δὲν ἔχει τὴ δύναμη, δὲν ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα. Ἂς μένῃ λοιπὸν ἐκεῖ ποὺ τὴν προώρισε ἡ φύση της.

Ἀλλὰ 'ς αὐτὸ οἱ φεμινίστριες κι' οἱ φεμινιστὲς ἀπαντοῦν: Ἐπειδὴ ἡ γυναίκα δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ μερικὰ πράγματα, δὲν πρέπει γι' αὐτὸ νὰ κάνῃ οὔτε ὅσα μπορεῖ; Κι' ἀποδείχνεται ὁλοένα πῶς μπορεῖ πολλά. Τὸ μυαλό της ἔχει τὴν ἴδια δύναμη μὲ τὸ ἀνδρικό. Στὸν κόσμο ὑπῆρξαν κι' ὑπάρχουν ἕνα πλῆθος γυναῖκες ποιήτριες, μυθιστοριογράφοι, ζωγράφοι, γιατροί, δικηγόροι, μαθηματικοί, ἀστρονόμοι, χημικοί, φιλόσοφοι, φιλόλογοι, καὶ τὰ λοιπὰ (ὅλ' αὐτὰ γένους θηλυκοῦ.) Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἐργασίες ἐκεῖνες, ποὺ ἦταν ἀνέκαθεν γυναικεῖες, — ράψιμο, κέντημα, πλέξιμο, νοικοκυριό, νοσηλεία,— ἡ γυναίκα σήμερα κάνει στὴν ἐντέλειο κι' ὅλες τὶς ἀνδρικές. Σὲ Τράπεζες, σὲ Ὑπουργεῖα, σὲ καταστήματα, παντοῦ βλέπει κανεὶς κορίτσια νὰ κρατοῦν βιβλία, νὰ γράφουν γράμματα, νὰ κάνουν λογαριασμούς. Στὰ Ταχυδρομεῖα, στὰ Τηλεγραφεῖα, στὰ Τηλεφωνεῖα, τὸ ἴδιο. Ἀκόμα καὶ στὰ τραμ βλέπει κανεὶς εἰσπρακτόριασσες. Τὴ στιγμὴ λοιπὸν ποὺ ἡ Γυναίκα ἐργάζεται σὰν τὸν Ἄντρα, θὰ πῇ καὶ πῶς σκέπτεται καὶ πῶς κρίνει σὰν κι' αὐτόν. Ἑπομένως μπορεῖ καὶ πρέπει νἄχῃ καὶ ψῆφο, μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ γίνεται βουλευτής, δήμαρχος, ὑπουργός, πρωθυπουργὸς καὶ πάει λέοντας.

Ἔπειτα καὶ γιὰ τὸ στρατιωτικό: Λίγες γυναῖκες πᾶνε νοσοκόμες; λίγες ἀναφέρουν τὰ χρονικὰ ποὺ πολέμησαν κιόλα σὰν ἄντρες, καὶ πολὺ πιὸ κοντινὲς ἀπὸ τὶς μυθολογούμενες Ἀμαζόνες; Κι' ἀργότερα ποιὸς ξέρει! ὅταν ἡ Γυναίκα συνειθίσῃ νὰ ζῇ καὶ νὰ ἐργάζεται σὰν τὸν Ἄντρα, δὲν θὰ δυναμώσῃ καὶ στὸ σῶμα καὶ στὴν ψυχή. ὥστε νὰ μὴ φοβᾶται τὸν πόλεμο; Συνήθεια εἶναι κι' ἡ ἀφοβία. Ἀφίνουμε δὰ πῶς ὁ πόλεμος στὸ μέλλον θὰ . . . καταργηθῇ κι' οἱ ἄνθρωποι, ἀρσενικοὶ καὶ θηλυκοί, θὰ ζοῦμε ἐν εἰρήνῃ. Κι' ὅσο γιὰ τὸ ἐκκλησιαστικό, δὲν μπορεῖ, μὲ τὸν καιρό, νὰ χάσῃ τὴν ἰσχύ της ἡ θρησκευτικὴ παράδοση ποὺ ἀποκλείει τὴ Γυναῖκα; Ἴσως νὰ φανῇ κι' αὐτὴ μιὰ πρόληψη καὶ νὰ πέσῃ μαζὶ μ' ὅλες τὶς ἄλλες. Ὥστε;

Σ' αὐτὸ τὸ «ὥστε», ἀγαπητοί μου, δὲν εἶναι καὶ τόσο εὔκολο νὰ σᾶς ἀπαντήσω. Γιατὶ κι' ἐγὼ δὲν ξέρω ὡς ποῦ πρέπει νὰ φτάσῃ ἢ ὡς ποῦ θὰ φτάσῃ μιὰ μέρα ὁ Φεμινισμός. Εἶναι δεμένος μὲ τόσα ἄλλα κοινωνικὰ προβλήματα, ὥστε νὰ καταντᾷ πρόβλημα ἀπὸ τὰ πολυπλοκώτερα. Ἐκεῖνο ποὺ ξέρω μόνο, εἶναι πῶς προοδεύει. Ἡ Γυναίκα, ἡ παλιὰ αὐτὴ σκλάβα, ποὺ στὴν ἀρχὴ δὲν ἐζήτησε παρὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴ φυλακὴ τοῦ γυναικωνίτη καὶ νἄχῃ τὸ δικαίωμα νὰ βγαίνῃ ἔξω χωρὶς νὰ σκεπάζῃ τὸ πρόσωπο, σιγὰ-σιγὰ ἐζήτησε κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα πράγματα, ποὺ ὁ Ἄντρας, ὁ κύριός της, —νὰ πῶ ὁ τύραννος;—ὑποχρεώθηκε νὰ τῆς τὰ παραχωρήσῃ. Κι' ὁλοένα ζητεῖ κι' ὁλοένα ἀποκτᾷ ἐλευθερίες. Μοῦ φαίνεται λοιπὸν πῶς ἐκεῖνος ποὺ θ' ἀντιστεκόταν στὸ Φεμινισμό, θὰ πήγαινε ἐνάντια στὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς καὶ θὰ τὰ ἔβρισκε λιγάκι σκοῦρα . . . Θὰ ἦταν μεσαιωνικός, ὀπισθοδρομικός, θὰ εἶχε ἰδέες παλιές, σκουρασμένες . . .

Ὁμολογῶ πῶς τέτοιες ἰδέες δὲν τὶς εἶχα ποτέ μου καὶ πῶς ἤθελα καὶ θέλω τὴ Γυναίκα ὅσο μπορεῖ ἴση μὲ τὸν Ἄντρα, μὲ τὰ ἴδια δικαιώματα καὶ μὲ τὰ ἴδια καθήκοντα. Ἐκεῖνο ποὺ δὲν μπόρεσα ποτέ μου νὰ χωνέψω, εἶναι ἡ ἐν ὀνόματι τοῦ Φεμινισμοῦ ξετσιπωσιὰ μερικῶν κοριτσιῶν,—τὸ αὐθάδικο ὕφος, τὸ πολὺ ἰδιότροπο κι' ἀσυνείθιστο ντύσιμο, τὸ κάπνισμα, τὸ οὔζο καὶ τὰ ρόστα. Αὐτὸς εἶναι ὁ κωμικὸς τύπος τῆς χειραφετημένης, τῆς φεμινίστριας, τῆς ἀντρογυναίκας, ποὺ τὸν βλέπουμε κάποτε στὸ θέατρο καὶ μᾶς κάνει τόσο νὰ γελοῦμε. Συνιστῶ στὰ κορίτσια μας νὰ τὸν ἀποστρέφουνται. Γιὰ κανένα λόγο καὶ γιὰ καμμιὰ ἰδέα δὲν πρέπει νὰ γίνεται κανεὶς γελοῖος!

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'. (Συνέχεια)

Ὅλα μποροῦσε νὰ τὰ ὑποθέσῃ κανένας κι' ἔπρεπε νὰ ψάξουν παντοῦ.

Μοιράσθηκαν δεξιὰ κι' ἀριστερά.

Ἡ Τζέννυ κι' ἡ Ντολλ ἔμειναν κοντὰ στὴν κυρία Οὐόλστων, πολεμῶντας μὲ κάθε τρόπο νὰ τὴν ἡσυχάσουν.

Ὕστερ' ἀπὸ μισὴ ὥρα, ξαναγύρισαν ὅλοι. Ἀλλὰ μάταιες οἱ ἔρευνες. Ψυχὴ 's ὅλο τὸ γῦρο τοῦ ὁρμίσκου! Δὲν εἶχαν ἀνακαλύψει οὔτε ἴχνος τοῦ παιδιοῦ κι' οἱ φωνές τους δὲν εἶχαν κανέν' ἀποτέλεσμα.

Ἡ ἀπόγνωση τῆς Σουζάνας ξέσπασε τότε σὲ λυγμούς. Κυριεύθηκε ἀπὸ σπασμούς, ποὺ τῆς ξέσχιζαν τὸ στῆθος κι' οἱ ἄντρες ἀναγκάστηκαν νὰ τὴν τραβήξουν μὲ τὸ στανιὸ στὴ σπηλιά. Ὁ Τζέιμς, ποὺ τὴν ἀκολουθοῦσε, δὲν μποροῦσε νὰ προφέρῃ λέξη.

Ἀπέξω ὁ Φρίτς ἔλεγε:

— Δὲν πιστεύω νὰ χάθηκε τὸ παιδί... Σᾶς ξαναλέω πῶς ἐδῶ καὶ μιὰ ὥρα τὸ εἶδα στὴν ἀμμουδιὰ νὰ τρέχῃ, νὰ πηδᾷ κι' ὄχι κατὰ τὴ θάλασσα. Κρατοῦσε στὸ χέρι ἕνα σκοινὶ μ' ἕνα χαλίκι στὴν ἄκρη. Ὁ ἄλμπατρος ἔπαιζε μαζί του.

— Μ' ἀλήθεια, τί ἔγινε τὸ πουλί; ρώτησε ὁ Φραγκίσκος, βγαίνοντας ἀπὸ τὴ σπηλιά.

— Ναί, ποῦ νὰ εἶναι; εἶπε κι' ὁ Τζὼν Μπλόκ.

Στὴν ἀρχή, δὲν εἶχαν δώσει προσοχή· τώρα ὅμως ὁ ναύκληρος ἔβλεπε πῶς κι' ὁ ἄλμπατρος εἶχε γίνει ἄφαντος.

— Μὰ κι' οἱ δυὸ χάθηκαν; ψιθύρισε ὁ πλοίαρχος Γκούλδ.

— Ἔτσι φαίνεται, ἀποκρίθηκε ὁ Φρίτς.

Τὰ βλέμματα στράφηκαν πρὸς ὅλα τὰ μέρη καὶ σταμάτησαν στὸ βράχο, ὅπου συνήθιζε νὰ στέκεται ὁ ἄλμπατρος.

Μὰ οὔτε τὸν εἶδαν, οὔτε ἄκουσαν καθόλου τὴ γνώριμή του φωνή.

Νὰ πέταξε πάνω ἀπὸ τὴ βραχοσειρὰ καὶ νὰ στάθηκε σὲ κανένα μέρος ἐκεῖ ἀπὸ πίσω; Ἴσως ἄν καὶ τὸ πουλὶ ἦταν συνειθισμένο πιὰ νὰ ζῇ στὸ ἀκρογιάλι ἐκεῖνο κι' ἀγαποῦσε τοὺς ναυαγούς, καὶ μάλιστα τὴν Τζέννυ. Ὁπωσδήποτε ὅμως ὁ Μπόμπης δὲν εἶχε πετάξει βέβαια μαζί του! Τὸ πολὺ-πολὺ μπορεῖ νἀνέβηκε τἀκρωτήρι, ἀκολουθῶντας τὸ πουλι. Οἱ ἔρευνες ὅμως τοῦ Φραγκίσκου καὶ τοῦ Τζὼν Μπλὸκ δὲν ἐπικύρωναν αὐτὴν τὴν ὑπόθεση.

Μὰ ἡ ταυτόχρονη ἐξαφάνιση τοῦ πουλιοῦ καὶ τοῦ παιδιοῦ πῶς μποροῦσε νὰ ἐξηγηθῇ; Πολὺ περίεργη σύμπτωση!

Ὅσο ἐπλησίαζε τὸ βράδυ, ὅσο ἔβλεπαν τὴν ἀνέκφραστη θλίψη τῶν γονέων, ὅσο ἄκουγαν τἀσυνάρτητα λόγια τῆς Σουζάνας, ποὺ τοὺς ἔκαναν νὰ φοβοῦνται γιὰ τὰ λογικά της, ὁ πλοίαρχος Γκοὺλδ κι' οἱ σύντροφοί του δὲν ἤξεραν πιὰ τί νὰ κάμουν.

Μὲ τὴν ἰδέα, πῶς ἂν τὸ παιδὶ εἶχε πέσει σὲ καμμιὰ τρύπα, θάμενε κεῖ μέσα ὅλη τὴ νύκτα, ξανάρχισαν νὰ ψάχνουν. Ἄναψαν καὶ μιὰ φωτιὰ ἀπὸ φύκια στὴν ἄκρη τοῦ ἀκρωτηριοῦ, γιὰ νὰ ὁδηγηθῇ τὸ παιδί, ἂν ξαναγύριζε μονάχο του. Κι' ἀφοῦ τριγύρισαν ἔτσι σχεδὸν ὡς τὰ μεσάνυκτα, ἀπελπίσθηκαν πιὰ καὶ μπῆκαν στὴ σπηλιά.

Μὰ ὄχι βέβαια γιὰ νὰ κοιμηθοῦν. Κάθε τόσο, πότε ὁ ἕνας, πότε ὁ ἄλλος, ἔβγαιν' ἔξω, κοίταξε, ἀφογκραζόταν καὶ γύριζε νὰ ξανακαθήσῃ, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξη...

Τί θλιβερὴ νύκτα! Θλιβερώτερη κι' ἀπελπιστικώτερη ἀπ' ὅλες ὅσες εἶχαν περάσει οἱ ναυαγοὶ στὴν ἐρημιὰ ἐκείνη!

Τὰ χαράματα, ὁ οὐρανὸς ἄρχισε νὰ σκεπάζεται ἀπὸ σύννεφα κι' ὁ ἀέρας νὰ γυρίζῃ στὸ βοριᾶ.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ κυρία Οὐόλστων σηκώθηκε καί, πρὶν προφθάσῃ νὰ τὴν κρατήσῃ κανένας, ὥρμησε ἔξω, ξεφωνίζοντας σπαρακτικά:

— Τὸ παιδί μου!.. τὸ-παιδί μου! (*)

Ἀναγκάσθηκαν νὰ μεταχειρισθοῦν βία, γιὰ νὰ τὴ μπάσουν πάλι στὴ σπηλιά. Ἡ δυστυχισμένη ἔπεσε ξερὴ 's ἕνα στρῶμα ἀπὸ φύκια, ὅπου συνήθως πλάγιαζε ὁ Μπόμπης, καὶ μὲ μεγάλο κόπο κατόρθωσαν ἡ Τζέννυ κι' ἡ Ντολλ νὰ τὴ φέρουν στὶς αἰσθήσεις της.

Ὁ ἄνεμος ὡστόσο ἐξακολουθοῦσε νὰ φυσᾷ δυναμώνοντας κι' ἡ θάλασσα νἀνεβαίνῃ. Ὁ Τζὼν Μπλὸκ ἄρχισε νὰ φοβᾶται μήπως θὰ ἔβλεπε κανένα κῦμα νὰ ξεβράζῃ στὴν ἀμμουδιὰ τὸ πτῶμα τοῦ παιδιοῦ. . .

Μὰ ὄχι, τίποτα! Τὸ εἶχαν πάρει λοιπὸν τὰ κύματα στἀνοιχτά;

Τὸ πρωί, κατὰ τὶς πέντε, ὁ Φρίτς, ἀκουμπισμένος στὸ βάθος τῆς σπηλιᾶς, ἐνόμισε πῶς ἄκουσε σὰ μιὰ κραυγὴ πίσω ἀπὸ τὸ τοίχωμα. Ἀφογκράσθηκε κι' ἀμέσως ἐπλησίασε τὸν πλοίαρχο.

— Ἐλᾶτε δῶ, τοῦ εἶπε σιγά.

Ὁ πλοίαρχος τὸν ἀκολούθησε.

— Ἀκοῦτε τίποτα;

Ὁ πλοίαρχος στάθηκε καὶ σὲ λίγο εἶπε:

— Ναί . . . ἀκούω φωνὴ πουλιοῦ.

— Ναί, ναί! φωνὴ πουλιοῦ.

— Ὑπάρχει λοιπὸν κοίλωμα πίσω ἀπὸ τὸν τοῖχο;

— Βεβαιότατα!.. κι' ἴσως διάδρομος

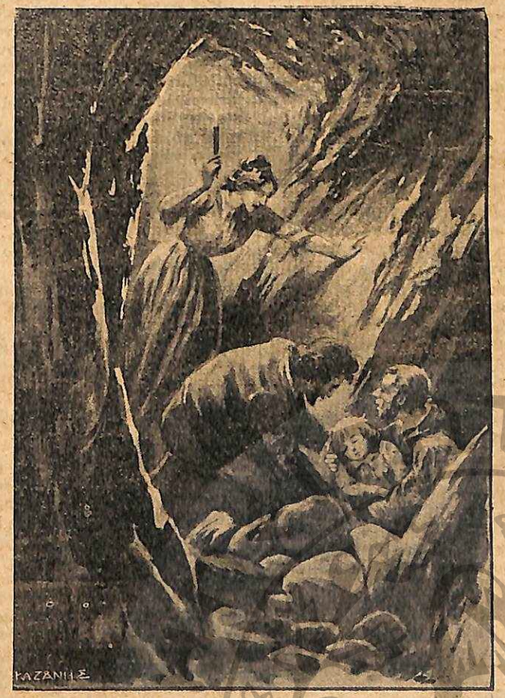

«Ὁ Τζὼν Μπλόκ, κρατῶντας στὴν ἀγκαλιά του τὸν μικρὸ Μπόμπη λιγοθυμισμένο...» (Σελ.141 στ. γ')

ποὺ βγάζει ἔξω. Ἀλλοιώτικα πῶς ἐξηγεῖται;..

— Ἔχεις δίκηο!..

Φώναξαν καὶ τὸν Τζὼν Μπλὸκ κι' ἀφοῦ κόλλησε ταυτί του στὸν τοῖχο, ὁ ναύκληρος εἶπε:

— Εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ ἄλμπατρου!... τὴ γνωρίζω!

— Μ' ἂν ὁ ἄλμπατρος εἶναι κεῖ ἀπὸ πίσω, θὰ εἶναι μαζί του κι' ὁ Μπόμπης! εἶπε ὁ Φρίτς.

— Μ' ἀπὸ ποῦ νὰ μπῆκαν κι' οἱ δυό; ρώτησε ὁ πλοίαρχος.

— Αὐτὸ θὰ τὸ μάθουμε!

Τότε τὸ εἶπαν 's ὅλους κι' οἱ δυστυχισμένοι γονεῖς ξαναπῆραν λίγη ἐλπίδα.

Ὁ Τζὼν Μπλὸκ ἄναψε ἕνα μεγάλο σπαρματσέτο. Κι' ἀφοῦ κοίταξε καλὰ ὅλο τὸν τοῖχο καὶ βεβαιώθηκε πῶς δὲν ὑπῆρχε πουθενὰ καμμιὰ τρύπα, ὥστε νὰ πέρασε ὁ ἄλμπατρος ποὺ ἀκουγόταν ἀπὸ μέσα, ἐξέτασε καὶ τὸ δάπεδο. Κι' ἐκεῖ, στὸ βάθος, κολλητὰ σχεδὸν στὸν τοῖχο, ἀνακάλυψε μιὰ τρύπα, ποὺ εἶχε διάμετρο ὡς εἰκοσιπέντε δακτύλους, ἑπομένως μποροῦσε νὰ πέρασαν ἀπ' αὐτὴ καὶ τὸ πουλὶ καὶ τὸ παιδί.

Ἡ Τζέννυ ἔσκυψε τότε στὴν τρύπα κι' ἔκραξε πολλὲς φορὲς τὸν ἄλμπατρο, ποὺ ἦταν συνειθισμένος στὴ φωνή της.

Τῆς ἀποκρίθηκε μιὰ κραυγὴ καὶ σχεδὸν ἀμέσως ὁ ἄλμπατρος βγῆκε ἀπὸ τὴν τρύπα.

— Μπόμπη!.. Μπόμπη!.. φώναξε τώρα ἡ Τζέννυ.

Μὰ οὔτε ἀποκρίθηκε τὸ παιδί, οὔτε φάνηκε.

Δὲν ἦταν λοιπὸν ἐκεῖ-μέσα μαζὶ μὲ τὸ πουλί;

Ἡ Σουζάνα ἄρχισε πάλι νἀπελπίζεται.

— Σταθῆτε! ἔκαμε ὁ ναύκληρος.

Ἔσκυψε, μεγάλωσε τὴν τρύπα, ρίχνοντας τὴν ἄμμο πίσω του, καὶ χώθηκε μέσα ὁ ἴδιος.

Ὕστερ' ἀπ' λίγο, ξαναγύρισε, κρατῶντας τὸν μικρὸ Μπόμπη στὴν ἀγκαλιά του λιγοθυμισμένο.

Μὰ μὲ τὰ φιλιὰ τῆς μητέρας του, τὸ παιδὶ δὲν ἄργησε νὰ συνέλθῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

Ἡ δεύτερη σπηλιά.—Μάταιη ἐλπίδα.—Τὸ κερὶ τοῦ Φρίτς. — Μέσ' ἀπὸ τὸ βράχο. —Διάφοροι σταθμοί.— Τὸροπέδιο. — Τίποτα στὴν ἀνατολή, τίποτα στὴ δύση, τίποτα στὴ μεσημβρία!—Τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ κατέβαιναν.

Ἡ μητέρα ἄργησε νὰ συνέλθῃ, ἀπὸ τὸν κλονισμὸ ποὺ εἶχε ὑποστῆ.. Μὰ εἶχε ξαναβρῇ τὸν Μπόμπη της καὶ τί καλύτερο γιατρικὸ ὑπάρχει γιὰ μιὰ μητέρα ἀπὸ τὰ χάδια τοῦ παιδιοῦ της;

Μαντεύετε τώρα τί εἶχε συμβῆ; Παίζοντας μὲ τὸν ἄλμπατρο, ὁ Μπόμπης τὸν ἀκολούθησε στὸ βάθος τῆς σπηλιᾶς. Τὸ πουλὶ χώθηκε 's ἐκείνη τὴν τρύπα. Ἀπὸ πίσω του καὶ τὸ παιδί. Ἐκεῖ ὑπῆρχε ἑν' ἀρκετὰ σκοτεινὸ κοίλωμα, ἀπ' ὅπου, ὅταν θέλησε, ὁ μικρὸς δὲν μπόρεσε νὰ βγῇ. Φώναξε στὴν ἀρχή, μὰ οἱ φωνές του δὲν ἀκούσθηκαν. Ὕστερα λιγοθύμησε...

— Ἂς εἶναι, εἶπε ὁ ναύκληρος. Κάθε κακὸ ἔχει καὶ τὰ καλά του. Νά, ποὺ μὲ τὸ ἐπεισόδιο τοῦ Μπόμπη, ἀνακαλύψαμε κι' ἄλλη μιὰ σπηλιά...

— Ποὺ ποιὸς ξέρει ὡς ποῦ φτάνει! συμπλήρωσε ὁ πλοίαρχος.

(Ἕπεται συνέχεια)

(*) Ἴδε εἰκόνα προηγ. φύλλου σελ. 133.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΔΩΡΟ

(Χαρισμένο στὴ Δδα Μάχη Χρόνη)

Λουλούδια σοῦ ἔφερα ἀγκαλιές,
μπροστά σου νὰ ξαπλώσω!
— τὴν ἄγρια τὴ φύση σου,
τάχα θὰ τὴ μερώσω;,
μ' αὐτὰ ποὺ ὧρες στὸ βουνὸ
ἵδρωσα νὰ μαζεύω,
καὶ ποιό' ναι τὸ πιὸ σπάνιο
τριγύρω ν' ἀγναντεύω;—

Μὴν τὰ πετάξῃς! πάρε τα
καὶ βάλ'τα στὸ βιβλίο,
καὶ ρίξε το, ὅπως πάντοτε,
στὸ σκοτεινὸ γραφεῖο.
Καὶ τὸ βιβλίο κάποτε
ἂν κατὰ τύχη ἀνοίξῃς
τὸ δῶρο μου τὰ ἄσημο
θλιβὰ θὲ νὰ σοῦ δείξῃ.

Αὐτὸ μοῦ φτάνει μέναγε.
Τί τάχα στ' ἀνθογυάλι
ἂν τὰ στηλώσῃς στοργικά;
Θὰ μαραθοῦν ἀγάλι,
καὶ τὴν αὐγή, ἀνάλγητη,
θὰ πῆς νὰ τὰ πετάξουν,
καὶ μᾶλλα φρέσκα, εὐωδιαστὰ
τοῦ κήπου νὰ τ' ἀλλάξουν.

Μαρτζελ'να

Η ΤΡΕΛΛΗ

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ γύρισε ἡ μάννα ἀπὸ τὴ δουλιά. Ἦταν Σαββατόβραδο, εἶχε πάρει τὸ βδομαδιάτικο καὶ σκεφτόταν χαρούμενα πῶς τὸ παιδί της θὰ ἔτρωγε αὔριο καλύτερα. Ὁ ἥλιος εἶχε γύρει. Στὴ φύση βασίλευε τὸ μυστήριο τοῦ δειλινοῦ. Τὰ δέντρα ἀργοκουνιώνταν κάτω ἀπὸ τὸ ἐλαφρὸ φύσημα τ' ἀγέρα· στὸν οὐρανὸ ἔλαμπε μονάχα ἕνα ἄστρο.

. . .Κι' ἡ μάννα προχωροῦσε. Μὰ πιὸ γρήγορα ὁ νοῦς ἀπὸ τὰ πόδια της, πετοῦσε στὸ παιδί της, ποὺ τὸ εἶχε ἀφήσει τὸ πρωὶ σὲ μιὰ γειτόνισσα. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ὁ ἄντρας της εἶχε πάει στρατιώτης, ἔτσι κάθε πρωὶ τ' ἄφινε, γιὰ νὰ ἐργάζεται αὐτή. . . Κι' ὁ νοῦς της γοργὰ πετοῦσε στ' ἀγγελοῦδι της. Μὲ τί λαχτάρα τὤσφιγγε κάθε βράδυ στὴν ἀγκαλιά της, θέλοντας νὰ τοῦ πληρώσει ὅσο χάδια τοῦ στεροῦσε τὴ μέρα!..

. . .Προχωροῦσε.. .Νά,τώρα φαινόταν τὸ σπιτάκι της. Καὶ μὲ τὴ φαντασία της ἔβλεπε τὸ μικρό της νὰ στέκεται στὴ γωνία τοῦ δρόμου καὶ μόλις τὴν δῇ, νὰ τρέξῃ στὴν ἀγκαλιά της μὲ μιὰ φωνή: «Μαμμά μου, σὲ περίμενα».

Ἄκουσε τ' ὄνομά της. Γύρισε. Τὴ φώναξε μιὰ γειτόνισσα καὶ τῆς ἔδωσ' ἕνα γράμμα ποὺ εἶχε φέρει ὁ γραμματοκομιστής. Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ ἔρριξε χλώμιασε: Τὸ γράμμα τῆς ἦταν ἄγνωστο. Ἕνα βαρὺ προαίσθημα τῆς ἔσφιξε τὴν καρδιά. Μὲ τρεμουλιαστὸ χέρι τ' ἄνοιξε κι' ὕστερ' ἀπὸ μιὰ-δυὸ γραμμές,τὰ μάτια της σὰ νὰ κλείσθηκαν,καὶ στηρίχθηκε στὸν τοῖχο γιὰ νὰ μὴν πέσῃ.— «Πέθανε! ψιθύριζε βραχνά, πέθανε»! καὶ ἔλεγε πολλὲς φορὲς τὴν ἴδια λέξη σὰ νὰ προσπαθοῦσε νὰ καταλάβῃ κάτι ἀδύνατο. κάτι ἀπίστευτο. Κι' ὕστερα μὲ μιᾶς ἄρχισε νὰ τρέχῃ στὸ χωριό της.

Μὰ κεῖ ἄλλο, πιὸ μεγάλο κακὸ τὴν περίμενε. Τὸ παιδί της, τὸ πλάσμα της, ἡ μοναχὴ παρηγοριά της ἔπεσε μέσ' στὸ πηγάδι καὶ τώρα βρισκόταν νεκρὸ μπροστά της! Ὁ νοῦς της σάλεψε ὁλότελα. Χύθηκε πάνω του, τὸ φιλοῦσε ξεφωνίζοντας κάθε τόσο ἄναρθρες κραυγές, κι' ὕστερα ἄρχισε νὰ τρέχῃ, ὥσπου χάθηκε στὸ δάσος.

. . . . . .Κι' ὅσοι περνᾶν ἀπὸ τὸν πλατὺ δρόμο τοῦ χωριοῦ, βλέπουν μιὰ γυναῖκα μὲ κουρελιασμένα ροῦχα νὰ κάθεται κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο. Στὸ ἕνα χέρι κρατεῖ μιὰ πάνινη κούκλα, στ' ἄλλο ἕνα κομμάτι χαρτὶ γραμμένο. . . . Εἶναι ἡ τρελλὴ μάννα.

Τριανταφυλλένια

ΔΥΟ ΑΝΤΙΘΕΤΕΣ ΙΔΕΕΣ

«Ὁ ἄνθρωπος εἶναι στὸν κόσμο γιὰ νὰ ὑποφέρῃ καὶ νὰ ἐξαγοράσῃ μὲ πίκρες καὶ μὲ δάκρυα τὴν ἄλλη ζωή, ποὺ τὴν ἔχασε ἀπὸ τὴν παρακοή του». Ὁ Θεὸς ἔβαλε τὸν ἄνθρωπο στὴ γῆ γιὰ νἀπολαύσῃ ὅλα τὰ καλὰ ποὺ τἄφησε στὴ διάθεσή του. Τὸν ἔπλασε γιὰ νὰ εἶναι εὐτυχισμένος καὶ ὅταν δὲν τὸ θέλῃ ὁ ἴδιος, μόνος του, δὲν δυστυχεῖ ποτέ».

Σὲ ποιὸ ἀπὸ αὐτὰ τὰ δυὸ νὰ δώσω πίστη; Σὲ ποιὸ νἀκουμπήσω γιὰ νὰ πλάσω μὲ τὴ φαντασία μου ὄνειρα;

Καὶ ὅταν φυσᾷ πνοὴ αἰσιόδοξη, μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς βλέπω τὸ δρόμο τῆς ζωῆς μου ἴσιο, ἁπαλό, εὐχάριστο, ἐνῷ ἄλλοτε ἀγκάθια καὶ πέτρες ἄγριες τὸν στρώνουν.

Τί νὰ πιστέψω; Ποιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ ἀντίθετες ἰδέες νὰ βάλω στὸ νοῦ μου γιὰ ὁδηγό;

Φαρέτρα

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ Η ΓΑΤΑ

Ἕνας σκύλος καὶ μιὰ γάτα πῆγαν μιὰ μέρα μὲ μεγάλες φωνὲς στὸν ἀφέντη τους καὶ ἄρχισαν νὰ κατηγορῇ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

—«Ὁ σκύλος μοῦ δάγκασε τὸ αὐτί», εἶπε ἡ γάτα.

—«Ἡ γάτα μοῦ τσουγκράνισε τὸ πρόσωπο», εἶπε ὁ σκύλος.

—«Ὁ σκύλος ἔκλεψε τὸ ψητὸ ἀπὸ τὴν κουζίνα!»

—«Ἡ γάτα ἔφαγε τὰ ψάρια!»

Καὶ ξακολουθοῦσαν οἱ καταγγελίες, ὡς ὅτου ὁ ἀφέντης των πῆρε ἕνα μπαστοῦνι καὶ κουνῶντας το, τοὺς εἶπε: «Εἶστε κι' οἱ δυὸ κλέφτες, κι' οἱ δυὸ κακοί. Γι' αὐτὸ εἶστε καὶ πάντα μαλωμένοι. Ἂν δὲν διορθωθῆτε, θὰ σᾶς δώσω μπαστουνάδα, ποὺ θἀξίζῃ καὶ στοὺς δυό σας!»

Κι' ἔφυγαν ντροπιασμένοι.

(*Μετάφραση*) *Σὲρ Ραβεγγὰρ*

ΨΕΥΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Περπατοῦσα ὁλομόναχος. Ὁ ἥλιος ἔκαιγε. Ἕνα συννεφάκι, ἀραχνοΰφαντο, πλουμιστό, ἀνέβαινε σιγά-σιγὰ τὸν οὐρανό. Φαινότανε τόσο χαριτωμένο, τόσες μορφὲς ἄλλαζε, ὥστε δὲν μποροῦσα νὰ πάρω τὰ μάτια μου ἀπ' ἐκεῖ. Ὅσο τὸ κοίταζα, τόσο μ' ἐμάγευε περισσότερο, μὲ κάρφωνε στὴ θέση μου, μακρυὰ ἀπὸ κάθε γήϊνο, ἀπὸ κάθε πόθο. Ὁ κόσμος μου ὅλος ἦτανἐκεῖνο τὸ παιγνιδιάρικο, τὸ ὑπερκόσμιο τριαντάφυλλο, ποὺ ὁλοένα προχωροῦσε πρὸς τὸν ἥλιο ἀπ' τὸν ἀέρα ποὺ δυνάμωνε.

Καὶ ἦλθε στιγμή, ποὺ στάθηκε μπροστὰ στὸν ἥλιο. Ἔρριχνε τότε ὁλόχρυσες ἀκτίνες γύρω του ποὺ μοῦ θάμπωναν τὰ μάτια. Ἐνόμισα ὅτι θἄμενα διαρκῶς ἐκεῖ, νὰ τὸ θαυμάζω! Μὰ ὄχι! . . . Ὁ ἀγέρας ποὺ τὸ ἔφερε ὡς τὸν ἥλιο, αὐτὸς τώρα τὸ ἀπομάκρυνε. Κι' ὅσο ἔφευγε, τόσο καὶ σκοτείνιαζε. Καὶ μὲ τὸ δυνάμωμα τοῦ ἀέρα, κατέβηκε κι' ἀκκούμπησε στὸν ὁρίζοντα, κατάμαυρο, κατασχισμένο, σὰν καπνισμένο κουρέλι. Κι' ὅταν τὸ εἶδα σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση, δὲν μπόρεσα νὰ κρατηθῶ:

«Αὐτὸ ἦταν ὅλο . . .» φώναξα.

Κούνησα τὸ κεφάλι μου κ' ἔφυγα λυπημένος.

Ποιὸς νὰ ἔφταιγε ἆρά γε; ὁ ἀγέρας, τὸ σύννεφάκι ἢ ἐγώ;

Θρύλος

ΚΛΕΦΤΗΣ ΚΑΙ ΠΑΠΠΑΣ

Μιὰ φορά, ἕνας κλέφτης πῆγε νὰ ξεμολογηθῇ. Συνέβηκε ὅμως ἐκείνη τὴν ὥρα νὰ μὴ βρίσκεται κανεὶς ἄλλος 'στὸ ἱερὸ ἐκτὸς ἀπ' τὸν παπᾶ, ποὺ καθιστὸς κάπου, μετροῦσε κάτι ὁλοκίτρινες λίρες.

Τοὔλθαν λιγώματα σὰν τὶς εἶδε. Καί, ἀφοῦ κοντοστάθηκε λίγο, σὰ νὰ σκεπτόταν, μπῆκε ἀποφασιστικὰ 'στὸ ἱερό. Ἔρριξε μιὰ λαθραία ματιὰ 'στὶς λίρες κι' ὕστερα ἐξήγησε τοῦ παπᾶ τὸ σκοπό του.

Ὁ παπᾶς ἄφησε τὸ μέτρημα, φόρεσε τὸ πετραχῆλι του κι' ἄρχισε ἡ ξεμολόγηση:

—Ἐδῶ καὶ τρία χρόνια μ' ἔπιασαν τὰ δαιμόνια, πατέρα μου, καὶ σκότωσα τὴ μάννα μου!..

—Μεγάλο τὸ ἁμάρτημά σου!..

—Περίμενε, πατέρα μου, δὲν τελείωσα. Ὕστερ' ἀπὸ ἕνα χρόνο πάλι μ' ἔπιασαν τὰ δαιμόνια καὶ σκότωσα τὸν ἀδρεφό μου! . . .

—Τί ἔκανε, λέει! . . Ὕστερα; . .

—Ἄλλο τίποτα δὲν ἔκαμα, μά. . .

—Τί μά;

—Μά . . . δὲν ξέρω . . , νοιώθω πάλι τὰ δαιμόνια μου νὰ μ' ἔχουν πιάσει καὶ θέλω νὰ σκοτώσω. . ,

Πρὶν ἀκόμη τελειώσει ὁ κλέφτης, ὁ παπᾶς τὤβαλε 'στὰ πόδια, ἀφίνοντας τὶς λίρες χάμω. Τὸ τέχνασμα εἶχε πετύχει. Ὁ κλέφτης πῆρε τὶς λίρες καὶ πάει λέοντας. . .

Ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλὰς

ΤΟΥ ΣΑΛΟΝΙΟΥ ΜΑΣ

Παράξενα πράμματα συμβαίνουνε, παιδιά!

—Καὶ σάν τί; θὰ μοῦ πῆτε.

Νά, λοιπόν!...Προχτές, κοιτάζω στὴν Ἀλληλογραφία. Οὔ.... *Καπνός*.... πνίχτηκα, γιὰ τὸ Θεό! Ὡστόσο, πουθενὰ δὲ φαίνεται *Φωτιὰ* ἢ *Φλόγα*. Ἀπὸ ποῦ βγαίνει; Πῶς ἐξηγεῖται ἡ παρουσία του; Φωτίστε με σεῖς, γιατὶ ἐγὼ παρακαπνίστηκα!

—Καλέ, τί ἀκούω; Ὁ *Σπουργίτης*, λέει, κάνει σκίτσα!; Θαῦμα θαυμάτων!...Κι' ἐζωγράφισε, λέει, τὴ «Διάπλαση». . . ἄντρα καὶ μάλιστα μὲ γένεια καὶ ματογυάλια! Φαίνεται πὼς τὴ ζωγράφισε... μασκαρεμένη, ἕνεκα... οἱ ἀπόκρηες!

—Ἔ, θὰ μοῦ πῆτε τώρα, γιατί σοῦ φάνηκε παράξενο νὰ ζωγραφίζῃ ὁ *Σπουργίτης*;

Γιατί—σᾶς ἀπαντῶ—οἱ *Σπουργίτες*, δὲν κάνουν τίποτ' ἄλλο ἀπ' τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ, παρὰ νὰ κελαϊδοῦν, τσίου τσίου, καὶ νὰ πετοῦν.. ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδί!

—Νά ποὺ μᾶς ἦρθε τὶς προάλλες κι' ἕνα φρέσκο *Ρόδο τῆς Χίου*! Μὰ ἦταν ἄραγε ἀνάγκη, ἀφοῦ εἴχαμε τό;

Χιώτικο Τριαντάφυλλο

Υ. Γ.—Σὰν πολὺ ἐγωϊστικὸ τὸ τελευταῖο, ἔ; *Χ. Τ.*

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Η ΖΩΟΛΟΓΙΑ;

Κωμῳδία μονόπρακτη

ΠΡΟΣΩΠΑ:

Ὁ κ. Καθηγητής.
Νῖκος } *μαθηταί.*
Μίμης }
Χορὸς μαθητῶν.

Ἡ σκηνὴ σὲ σχολεῖο, τὴν ὥρα τοῦ μαθήματος.

Καθηγητής (στὸ *Νῖκο*): Πόσους πόδας ἔχει ἡ ὀργυιά;

Νῖκος (*Καθ' ἑαυτόν*): Τί ζῷο εἶναι πάλι αὐτὴ ἡ ὀργυιά; πρώτη μου φορὰ τ' ἀκούω· μὰ τέσσερα πόδια θἄχῃ. (*Δυνατά*) Τέσσαρας! (*Οἱ μαθηταὶ γελοῦν.*)

Νῖκος (*Καθ' ἑαυτόν*): Λάθος θἄκανα, πτηνὸ θἆναι. (*Δυνατά*) Δύο! (*Γελοῦν*).

Καθηγητής (*Στὸ Μίμη*): Λέγε σύ, παιδί μου.

Μίμης (*Ὑπερήφανα*): Ἕξη!

Νῖκος (*Καθ' ἑαυτόν*): Παράξενο τὄνομά του, παράξενο καὶ τὸ εἶδος του· ἑξάποδο ζῷο!

Καθηγητής (*Στὸ Νῖκο*): Πὲς μας τουλάχιστο πόσους δακτύλους ἔχει ὁ ποὺς τῆς ὀργυιᾶς;

Νῖκος: Πέντε! (*Γελοῦν*).

Νῖκος (*Καθ' ἑαυτόν*): Κουταμάρα θἄπα πάλι! Ὁ Θεὸς ξέρει πόσα δάκτυλα θἄχῃ αὐτὸ τὸ διαβολόζῳο!...

Καθηγητής: — Δὲν ἐμελέτησες καθόλου, παιδί μου! Γιατί;

Νῖκος (*θυμωμένος*): Μά, κύριε καθηγητά, κάνετε λάθος! ἐνῷ ἔχουμε μαθηματικά, μ' ἐξετάζετε ζῳολογία!

Ὅλοι: Χά, χά, χά, χά!...

Νῖκος: Ἔ!! τί γελᾶτε;

(*Αὐλαία*)

Φιλέρημος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ μάθημα τῆς Ἀριθμητικῆς.

— Λέγε μας, Τοτό. Ἂν ἔχῃς 110 δραχμὲς καὶ ξοδέψῃς τὶς 58, τί θὰ κάνῃς γιὰ νὰ βρῇς πόσες σοῦ ἔμειναν;

— Θὰ τὶς μετρήσω!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου Ἱππότου

* * *

Ἡ μ α μ ά.—Δὲν ντρέπεσαι, Χανουμάκι, ἀκόμα δὲν πέρασε μία ἑβδομάδα ποὺ πέθανε ἡ γιαγιά σου καὶ σὺ παίζεις πιάνο;

Τὸ Χ α ν ο υ μ ά κ ι. —Μὰ ἐγώ, μαμά, παίζω μόνο στὶς μαῦρες νότες!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ

* * *

Ἡ Μιμίκα δὲν προσέχει σιὸ μάθημα. Κι' ἡ δασκάλα, γιὰ νὰ τὴν πιάσῃ, τὴν ρωτᾷ:

—Ποῦ εἶναι ἡ λέξις ἀνήρ, Μιμίκα;

Μ' αὐτὴ δὲν τὰ χάνει:

—Στὸ βιβλίο! φωνάζει.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Καλαματινὸ Λουλοῦδι

ΕΙΚΟΣΑΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,,

Τὸ περιοδικὸν «Πινακοθήκη», ποὺ τὸ ἐκδίδει καὶ τὸ διευθύνει ὁ κ. Δ. Ι. Καλογερόπουλος, ἔκλεισε φέτος τὰ εἴκοσί του χρόνια. Καὶ τὴν περασμένη Τρίτη, στὸ Β. Θέατρο, δόθηκε μιὰ τιμητικὴ Προεσπερίδα, ὑπὸ τὴν προστασία τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πρίγκηπος Νικολάου. Τὴν ἴδια μέρα, ὁ κ. Δ. Ι. Καλογερόπουλος ἑώρτασε καὶ τὴν Τριακονταετηρίδα τῆς ποικίλης λογοτεχνικῆς του ἐργασίας.

Θεωρῶ συναδελφικὸ καθῆκον νὰ στείλω μὲ τἄλλα καὶ τὰ δικά μου συγχαρητήρια, καὶ νὰ παρακαλέσω τὴ «Διάπλασι» νὰ υἱοθετήσῃ αὐτὲς τὶς λίγες γραμμές, ὡς δεῖγμα τῆς συμμετοχῆς της.

Ἡ «Πινακοθήκη» εἶναι ἕνα περιοδικὸ ε ἰ δ ι κ ό, — τὸ μόνο στὴν Ἑλλάδα,— ἀφιερωμένο κυρίως στὴ Ζωγραφικὴ καὶ στὶς Ὡραῖες Τέχνες, ποὺ μαζὶ πάντως μὲ τὴν καλλιτεχνικὴ κίνηση, ἐλληνικὴ μας καὶ ξένη, παρακολουθεῖ καὶ τὴ φιλολογική. Δὲν ξέρω ἂν στὴ Φιλολογία μας ἐπρόσφερε μεγάλες ὑπηρεσίες, γιατὶ ὁ διευθυντής της ἔχει τὶς ἰδέες του—ἄλλες ἰδέες ἀπὸ τὶς δικές μας, διαμέτρου ἴσως ἀντίθετες,—καὶ στάθηκε πάντα πολέμιος τοῦ δημοτικισμοῦ. Στὴν Ἑλληνικὴ Τέχνη ὅμως ἐπρόσφερε ὑπηρεσίες σημαντικές. Γιατὶ τὴν παρακολούθησε πιστά, τὴν ἔκρινε φωτεινά, τὴν ἐγνώρισε στὸ κόσμο, κι' ὅταν μάλιστα ὑπῆρχαν στὸν τόπο τὰ τεχνικὰ μέσα,— πρὸ τοῦ πολέμου ποὺ μᾶς τάραξε,—ἐδημοσίευε ἄφθονα τὰ καλύτερα ἔργα τῆς Ἑλληνικῆς Ζωγραφικῆς καὶ Γλυπτικῆς. Ἔτσι ἀπὸ τοὺς εἴκοσι ἢ δεκαπέντε τουλάχιστο τόμοι αὐτοῦ τοῦ περιοδικοῦ, εἶναι μιὰ ἀληθινὴ πινακοθήκη, ἕνα πολύτιμο μουσεῖο καλλιτεχνικό.

Ὁ κ. Δ. Ι. Καλογερόπουλος, ὁ ὁποῖος, ἐκτὸς τῶν κριτικῶν του ἄρθρων, χρονογραφημάτων κτλ. ἔχει γράψει καὶ ὡραῖα διηγήματα, ποιήματα καὶ λόγους, ἀξίζει τὰ πιὰ θερμὰ συγχαρητήρια ποὺ κατόρθωσε νὰ διατηρήσῃ τὴ «Πινακοθήκη», μὲ κάθε του θυσία, εἴκοσι χρόνια. Τοῦ σφίγγω θερμὰ τὸ χέρι καὶ τοῦ εὔχομαι νὰ τῆς ἑορτάσῃ καὶ τὴν πεντηκονταετηρίδα.

Γρ. Ξ.

> *Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.*

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι 30 Μαρτίου 1921

Σ τ ε ρ ε ό τ υ π ο ν: *Δὲν ἀπαντῶ εἰς ἐρωτήσεις καὶ ἀπορίας, ποὺ εὔκολα βρίσκει καθένας τὴν ἀπάντησιν καὶ τὴν λύσιν στὸν «Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ», ἅμα τὸν διαβάσῃ προσεκτικά.* (*Ἴδε φυλ. 1—3.*)

ΚΑΛΗ σας . . . καλή σας . . . καλή σας . . . Πρωταπριλιά! Δὲν ἀστειεύουμαι. Μὲ αὐτὰ τὰ ψέμματα, μπορεῖ κανεὶς νὰ πάθῃ τόσα τὴν Πρωταπριλιά! Καὶ πρῶτα-πρῶτα νὰ φανῇ κουτός, ὄχι ἀπὸ τὸ ψέμμα ποὺ θὰ πιστέψῃ, ἀλλ' ἀπὸ τὸ ψέμμα ποὺ θὰ πῇ. Εἶναι ἔτσι σὰ μιὰ *λυδία λίθος* τῆς ἐξυπνάδας αὐτὴ ἡ ἡμέρα. Λοιπόν, καλὴ ἐπιτυχία.—Ἂν ἡ Πρωταπριλιὰ ἔπεφτε Σάββατο, θὰ σᾶς ἔλεγα κι' ἐγὼ κανένα ψεμματάκι νὰ γελάσουμε, ὅπως ἄλλοτε. Ἀλλὰ πρὸ μεγάλη φοῦρκα τοῦ Ἀνανία, ποὺ ἑτοιμαζόταν πάλι νὰ θαυματουργήσῃ, ὁ Ἡμεροδείκτης φέτος γράφει Πέμπτη. Ἔ, ἂς εἴμαστε καλὰ καὶ τοῦ χρόνου . . . Τώρα περιμένω τὶς δικές σας Πρωταπριλιές, γιὰ νὰ γελάσουμε στὸ ἐρχόμενο.

Πρίγκηψ Ζιλά, εὔχομαι καθ' εἰδοκίμηση στὴν «Ἀποικία», — τί ὡραία σφραγίδα!—καὶ σᾶς εὐχαριστῶ ὅλους ποὺ φροντίζετε γιὰ μένα. Μὰ βεβαιότατα ποὺ κάθε παιδί, ὅ,τι δουλειὰ κι' ἂν κάνῃ, μπορεῖ νὰ γίνῃ συνδρομητής. Αὐτὸ δὲν εἶναι μόνο τῶν μαθητῶν προνόμιο. Λαμπρὰ ἡ ἰδέα σου νἀρχίσῃς ἀπὸ τώρα νὰ κάνῃς βιβλιοθήκη καὶ σοῦ συνιστῶ νὰ μὴ τὴν ἐγκαταλείψῃς ποτέ. Γιὰ τὸ «οὔστ!» δὲν ἔχεις δίκιο. Τὸ λένε καὶ στὰ σκυλιά, καὶ στοὺς γαϊδάρους καὶ . .-.στοὺς ἀνθρώπους καμμιὰ φορά. Τὸ δὲ ἀρχαῖο ἐκεῖνο παράγγελμα δὲν λέγει «μὴ κακῶς» ἀλλὰ «μὴ κακοῖς».

Ὁ *Καπετὰν Λαπάνιας* παραπονεῖται, ὅτι ζητήσας ἀνταλλαγὴ καρτ-ποστάλ, δὲν ἔλαβε παρὰ μόνο ἀπὸ δύο. Καὶ ρωτᾷ: «Μήπως οἱ παλαιοὶ συνδρομηταὶ δὲν καταδέχονται τοὺς νέους, ὅπως οἱ παλαίμαχοι δὲν καταδέχονται τοὺς νεοσυλλέκτους;» Δὲν τὸ πιστεύω, θὰ λάβῃ κι' ἄλλα, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπομονή. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα τοῦ ἀπαντῶ, ὅτι ἀφοῦ γεννήθηκε τόσο κοντὰ στὸ Ἀϊδίνι, ἀφοῦ ἔζησε στὸ Ἀϊδίνι ἀπὸ μωρὸ ὡς ἕντεκα χρονῶν, καὶ πάλι τώρα ἐκεῖ ζῇ, μπορεῖ νὰ λέῃ πὼς εἶναι Ἀϊδινιώτης, καὶ νὰ προσθέτῃ μόνο ὅτι κατάγεται ἀπὸ τὴ Ρόδο.

Ἡ *Ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλὰς* μοῦ γράφει ἕνα νόστιμο: Κάποιο κομμάτι της, καθὼς ξέρετε, ἐδημοσιεύθη στὴ Σελίδα, χωρὶς νὰ σημειωθῇ ὅτι ἦταν μετάφρασις. Καὶ κάποιοι, ἀπὸ κείνους ποὺ τὰ κατηγοροῦν ὅλα, τὸ πῆραν γιὰ πρωτότυπο καὶ τὸ κατηγοροῦσαν μέρες. Ἅμα ὅμως εἶδαν, στὸ ἄλλο φύλλο, πὼς ἦταν τοῦ λοχαγοῦ Danrit, τοῦ συγγραφέως τοῦ «Μικροῦ Ἐθελοντοῦ», ἔμειναν σὰν ἄφωνοι ἰχθύς. Κι' ἡ *Ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλὰς* προσθέτει: «Τὴν ἔπαθαν ὅπως κι' οἱ ἀντίπαλοι τοῦ κ. Ξενοπούλου μὲ τὸ *Μοῦργο*. Καλὸ μάθημα, ἔ;»

Ναί, ἀρκετὰ γνωριστήκαμε μὲ τὸ πρῶτο σου γράμμα, *Μενεξεδένιο Μπουκιτάκι*. Κι' ἐγὼ εὐχαριστήθηκα τόσο πολύ, ὥστε εὔχομαι νὰ μὴ σὲ ξαναπιάσῃ ἡ τεμπελιὰ ἐκείνη, ποὺ σ' ἔκανε τόσα χρόνια νὰ εἶσαι συνδρομητὴς χωρὶς νὰ μοῦ γράφῃς καὶ χωρὶς νὰ λαβαίνῃς μέρος στὴν κίνηση. Καλῶς ἦλθες λοιπὸν καὶ μεῖνε.

Νὰ κι' ἡ *Μελαχροινὴ Νεράϊδα*, ποὺ κι' αὐτὴ ἤθελε νὰ μοῦ γράψῃ ἀπὸ καιρό, ἀλλὰ δὲν τὴν ἄφιναν οἱ ἀσχολίες τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὰ μαθήματα τῆς κιθάρας. Τὴν εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Κι' ἕνα μόνο θὰ τὴν παρακαλέσω, ὅταν θὰ μοῦ γράφῃ, νὰ παίρνῃ μαῦρο μελάνι, γιατὶ μ' αὐτὰ τἀσπρουλιάρικα τὰ μάτια μου κουράζονται πολύ . . .

«Πεντάρφανος» ὁ καλός μου *Παῦλος Γαλάζιος*! Σὲ δυὸ χρόνια μέσα, ἔχασε καὶ μάννα καὶ πατέρα. Τί φοβερὸ κακό! Τοῦ μένει ὅμως ἕνας ἀδελφὸς μεγαλύτερος, ποὺ εἶναι καθηγητής, καὶ τώρα εἶναι κοντά του. Ἔ, τί νὰ γίνῃ! Καὶ πεντάρφανος θὰ ζήσῃ. Ὁ καλὸς ἀδελφὸς θὰ τοῦ ἀναπληρώνῃ τοὺς γονεῖς, ποὺ θὰ τὸν ἐπιβλέπουν ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ὁ Θεὸς κανένα δὲν ἀφίνει νὰ χαθῇ . . .

Κανέλλε Π.Κ., γιὰ νὰ ἔχῃς τὸ δικαίωμα νὰ μοῦ στέλνῃς κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα, πρέπει νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο. Χωρὶς ψευδώνυμο δὲν ἐπιτρέπεται. Ἔπειτα νὰ προσέξῃς στὴ γλῶσσα. Αὐτὴ ποὺ μεταχειρίζεσαι, δὲν συνειθίζεται πιὰ στὴ Σελίδα μας. Τὸ Παιδικὸ Πνεῦμα σου νόστιμο, ἀλλὰ πειράζει δάσκαλο. Ἄρα κακὸ παράδειγμα, Κι' εἴπαμε ὅτι αὐτὰ πρέπει νὰ τἀποφεύγουμε.

Φάουστ, οἱ ζωγραφιὲς ποὺ συνοδεύουν τὰ διηγηματάκια σου καὶ τὰ Π. Πνεύματά σου, εἶναι δικές σου ἢ τὶς ἀντέγραψες;—Ἂν εἶναι δικές σου, ἔχεις δυνατὸ ταλέντο καὶ πρέπει νὰ τὸ καλλιεργήσῃς.

Θυμᾶστε μιὰ φορὰ ποὺ μ' ἐρώτησε τὸ *Πειραϊκὸ Διαβολάκι* ἂν ἐπιτρέπεται νὰ πάρῃ κανεὶς τὴν ἰδέα ἑνὸς ἔργου καὶ νὰ κάμῃ ἕνα ἄλλο ἔργο δικό του; Τοῦ ἐζήτησα ἐξηγήσεις καὶ σήμερα μοῦ τὶς δίδει: «Στὸν *Πόλεμο* τοῦ κ. Ξενοπούλου π. χ.—λέει, — ἡ ἰδέα ποὺ ἐννοοῦσα, εἶναι ἡ ἐπίδραση τοῦ πολέμου στὴν ἀλλαγὴ τοῦ χαρακτῆρος ἑνὸς ἀνθρώπου, ποὺ ἀπὸ καλὸς γίνεται κακός». Ἄ, ναί! αὐτὴ τὴν ἰδέα μπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ κανεὶς καὶ νὰ κάμῃ ἕνα ἄλλο ἔργο, ὁλωσδιόλου διαφορετικό, καὶ καλύτερο μάλιστα. Δὲν θὰ τοῦ πῇ κανεὶς πὼς ἔκλεψε, γιατὶ τόσο γενικὲς ἰδέες εἶναι κτῆμα κοινόν. Τὸ ζήτημα εἶναι πὼς θὰ παραστήσῃ κανεὶς τὴν ἰδέα του. Ἐκεῖ εἶναι ἡ τέχνη κι' ἡ πρωτοτυπία.

Ἡ *Πτερωτὴ Καρδιὰ* μοῦ γράφει, πὼς ἕνα τετράδιο Μ. Μυστικῶν ποὺ ἔλαβε, εἶχε μέσα καὶ πολιτικά. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι σωστό, γιατὶ δὲν ξέρει κανεὶς τί πολιτικὰ φρονήματα ἔχει ὁ ἄλλος καὶ μπορεῖ νὰ τὸν κάνῃ νὰ πειραχτῇ, νὰ θυμώσῃ. Ἔχει πολὺ δίκηο ἡ *Πτερωτὴ Καρδιά*. Ἐγὼ βέβαια δὲν μπορῶ νὰ σβύνω ἀπὸ τὰ τετράδια καὶ τὰ πολιτικά, ὡς ἀπρεπῆ, φτάνει ποὺ δὲν γράφω ποτὲ γι' αὐτὰ στὸ φύλλο μου. Νομίζω ὅμως πὼς μπορεῖτε νὰ τἀποφεύγετε. Δὲν χρειάζονται καθόλου στὰ τετράδια τῶν Μ. Μυστικῶν! Τὴν πνευματικὴ γνωριμία κι' ἐπικοινωνία ποὺ ἀποτελεῖ ἡ ἀνταλλαγή, τὴν ἀδελφικὴ αὐτὴ σχέση, πρέπει νὰ τὴν βάζετε ψηλότερ' ἀπὸ τὴν πολιτική.

Μὲ μεγάλη μου χαρὰ πληροφοροῦμαι, ὅτι δυὸ καλές μου φίλες, οἱ ἀδελφὲς Λέλα καὶ Ἄννα Λ. Κωστοπούλου, τοῦ δικηγόρου, προοδεύουν πολὺ στὴ Λωζάννη, ὅπου σπουδάζουν. Φαντασθῆτε ὅτι στὶς χειμερινὲς ἐξετάσεις, αὐτὲς ἐπρώτευσαν μέσα σὲ 75 συμμαθήτριες, Ἀγγλίδες, Ἀμερικανίδες, Γαλλίδες κτλ. Κι' ἡ διεύθυνση τοῦ Σχολείου τους, τοῦ ὀνομαστοῦ «Grand Berger», ἔστειλε ἐδῶ πολὺ θερμὰ συγχαρητήρια, εἰς τὰ ὁποῖα προσθέτω καὶ τὰ δικά μου.

Χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία, *Μπίκα*, κι' ἐλπίζω πὼς θἀναδειχθῇς μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες φίλες μου. Σοῦ ἔστειλα τετράδια καὶ καλὴ ἀρχὴ στὸ «στάδιο» ποὺ λές.

Κορινθιακὴ Αὔρα, σοῦ ἔστειλα τὴν «Κωμῳδία τοῦ Ἀριστείου». Μοῦ γράφεις ὅτι «οἱ φιλολογικαί σου ἰδέαι εἶναι μικραὶ» καὶ γι' αὐτὸ δὲν μοῦ στέλλεις συχνὰ γιὰ τὴ Σελίδα. Δὲν πειράζει. Κανένας δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἔχῃ «μεγάλες» φιλολογικὲς ἰδέες. Ἡ ὁμολογία σου ὅμως, ὅτι γράφεις καλύτερα τὴ Γαλλικὴ ἀπὸ τὴν Ἑλληνική, δὲν μ' ἐνθουσίασε. Μιὰ Ἑλληνίδα, τὴν Ἑλληνικὴ πρέπει νὰ γράφῃ καλύτερα. Καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ καταγίνῃς, ὅσο τουλάχιστο κατέγεινες καὶ στὰ Γαλλικά. Δὲν θὰ σοῦ εἶναι δύσκολο, ἀφοῦ ζῇς στὴν Ἑλλάδα καὶ τρόπον τινὰ ἀναπνέεις τὴ γλῶσσα μὲ τὸν ἀέρα της. Διάβαζε, γράφε, καὶ θὰ συνειθίσῃς γρήγορα.

Σοῦ ἔστειλα ὅ,τι ἐζήτησες, *Παρβάτη*. Τὸ γράμμα σου μοῦ ἄρεσε πάρα πολύ. Κι' ἡ φιλομάθεια, ξέρεις, ξυπνᾷ μὲ τὸ παράδειγμα. Ὅταν τὰ κορίτσια τοῦ Σχολείου σου σὲ βλέπουν νὰ ἐνδιαφέρεσαι τόσο, θὰ ἐνδιαφερθοῦν σιγὰ σιγὰ κ' αὐτά. Ὅσο γιὰ τὴν ἀγάπη μου, νὰ μὴν ἀμφιβάλλῃς, κι' ὅταν ἀκόμα δὲν θὰ βλέπῃς, ἀπὸ ἔλλειψη χώρου, νὰ σοῦ ἀπαντῶ ἐδῶ ἐκτενῶς.

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς: *Ἑλλήσποντος, Μικρούλα Τραλαλά, Ὀνειροπλέχτρα, Μαντεῖον τῶν Δελφῶν, Νέδων, Κόρη τοῦ* ***Αἰθέρος***, *Κορφιατόπουλο, Ἀφελὴς* ***Γυμνασιόπαις***, *Ἐλευθερωτὴς τῶν* ***Σκλάβων***, *Αἱματωμένο Γιαταγάνι, Ξύλον* ***Ἀπελέκητον***.—Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά των λόγια, ξεσπαθώματα κτλ.

Θαυμάσια πηγαίνουν αἱ διαλέξεις τῆς «Φοιτητικῆς Συντροφιᾶς». Σήμερα ποὺ σᾶς γράφω, θὰ πάω νἀκούσω τὸν ἀγαπητό μας κ. Τέλλον Ἄγρα, ποὺ θὰ μιλήσῃ περὶ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ ποιητοῦ Κ. Καβάφη. Καὶ τὴν ἐρχόμενη Τρίτη ὁ κ. Ἀλέξ. Πάλλης, ὁ διάσημος μεταφραστὴς τῆς «Ἰλιάδος», θὰ μιλήσῃ (στὶς 6 1/2 μ. μ.) γιὰ τὸ Ζήτημα τῶν Φυλακῶν.

Οἱ διαλέξεις αὐτὲς ἄρχισαν νὰ τυπώνουνται σὲ χωριστὰ βιβλιαράκια. Καὶ πρώτη βγῆκε ἡ διάλεξη τοῦ κ. Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου «Τὸ ἔργο τοῦ ποιητῆ Κ. Παλαμᾶ».

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἔλαβα τὰ ἑξῆς: «Ἐντυπώσεις, Ξυλόκαστρον». —«Φαντάσματα», «Χαρά».—«Ἐξυπνάδες».—«Παράπονο Τριανταφύλλου».—«Ἡ ἄνοιξις».—«Τὸ Σπουργιτάκι».—«Profunda nox».—«Βιργίλιος». — «Στὴ Φύση». — «Αὐγή» κτλ. — «Ἀπὸ τὰ ταξείδια μου». — «Τὸ Στρεῖδι».—«Λάλα».—«Τὸ ξυπνητήρι μου».— «Ἕνας πολωνικὸς μύθος».—«Ἕνα μάθημα».— «Σκιαγραφία».— «Τὸ τέχνασμα τοῦ Ραμπελαί» κτλ.—Π. Πνεύματα.

Κριτικὴ τῆς προηγουμένης Σελίδος: «Ὁ Χαλασμένος Πύργος». Ἀρκετὰ ὑποβλητικό. Στὴ λέξη «ξωθοζωὴ» ἔγεινε λάθος. «Ξωθιοζωή» ἔγραφε ὁ ποιητής. Κι' ἐννοοῦσε μιὰ ζωὴ ἐξωτική, μυστηριώδη, μὲ ξωθιές, νεράϊδες, στοιχειά, σὰν αὐτὴ ποὺ φανταζόμαστε, ὅταν βλέπουμε τέτοιους πύργους.—«1821—1921». Ἐπίκαιρο καί, σπάνιο γιὰ τὰ ἐπίκαιρα, πολὺ καλό.—«Ὁ Πιερρότος». Παρὰ πολὺ ὡραῖο! Δὲν πιστεύω νὰ εἶναι μετάφραση, βέβαια ὅμως εἶναι μίμηση ἀπὸ ξένα. Γιατὶ στὴ ζωή μας, οἱ Πιερρότοι κι' οἱ Ἀρλεκῖνοι, εἶναι μὲν ἀρκετὰ γνωστοί, ἀλλὰ δὲν ἔχουν γίνει τόσο συμβολικὰ πρόσωπα. Ἐμεῖς ἔχουμε τοὺς Φασουλῆδες, τοὺς Καραγκιόζηδες, τοὺς Παλιάτσους.—«Ἡ Πεταλούδα». Κοινό. Τὸ σώζει ὅμως ἡ μεγάλη του ἁπλότης καὶ συντομία. — «Γιὰ τὸ νερό». Ὄχι μὲ πολλὴ τέχνη γραμμένο. Εἶναι ὅμως μιὰ καλὴ εἰκόνα ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων κι' ἔχει πολὺ ὡραία ἰδέα.

Καὶ μιὰ δήλωση.—Ἀπὸ τὰ κομμάτια γιὰ τὴ Σ.Σ.Σ. ποὺ κόπτεψαν νὰ μὲ πνίξουν, ἐκράτησα μόνο τὰ νεώτερα, δηλαδὴ ἐκεῖνα ποὺ ἔλαβα ὡς πρὸ ἕξη μηνῶν. Τὰ πιὸ παλιά, φορτίο ὁλόκληρο, τὰ ἔδωσα νὰ καοῦν. Μὲ λύπη μου βέβαια, γιατὶ κοντὰ στὰ ξερά, θὰ κάηκαν καὶ πολλὰ χλωρά, ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ! Ὅταν δὲν ἔχω τόπο νὰ δημοσιεύω ὅλα τὰ καλὰ ποὺ λαβαίνω, κι' ὅταν λαβαίνω ὁλοένα, ἔρχεται στιγμὴ ποὺ τὰ παλιὰ πρέπει νὰ κάμουν τόπο στανέα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

[Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικτιώματος, δρ. 2. Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1921. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ εἰς κορίτσια].

Νέα ψευδώνυμα: *Νικηφόρος Ἕλλην, ἀ.*(ΦΚ). *Κεφαλληνιτοπούλα, κ.* (ΚΜ). *Γλαῦκος, ἀ.*(!;;). *Ὀνειροστάλαχτη, κ.* (!). *Δακρυστάλαχτη, κ.* (!) *Τρελλὴ Χορεύτρια, κ.* (ΜΑ). *Τάνταλος, ἀ.* (ΝΣ). *Κρητικοπούλα, κ.* (ΕΧ). *Ἰούλιος Καῖσαρ, ἀ.* (ΠΔ). *Μαχητὴς τοῦ Ἐσκῆ Σεχήρ, ἀ.* (ΑΣ). *Κοκκινοπίπερο, κ.* (Πῶς; !!) *Μπετόβεν, ἀ.* (ΝΤ). *Ἀφρισμένο Κῦμα, ἀ.* (;) *Ἀλεποχωρίτης, ἀ.* (ΓΝ). *Μέγας Κιγκινάτος, ἀ.* (ΝΓ). *Σκλαβωμένος Κύπριος, ἀ.* (ΧΓ). *Παιδὶ τῆς Κύπρου, ἀ.* (ΒΠ). *Πανελλήνιον Ὄνειρον, ἀ.* (ΑΣ) *Ναυτόπουλο τῆς Θήρας, ἀ.* (ΙΠ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: *Κυπριακὸς Πόθος, ἀ. Αἰγοβοσκός, ἀ. Μελαψὸ Σκαλιωτάκι, ἀ. Γλυκοχάραμα, κ. Θύελλα, κ.*

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Διὰ 1 ἕως 8 τὸ πολὺ προτάσεις λεπ. 50 Διὰ τὰς περιπλέον λεπτὰ 10 ἡ λέξις.

Μ. Μ. ἐπιθυμοῦν νὰ ἀνταλλέξουν: *ἡ Ροδαλὴ Αὐγούλα μὲ Κατεργάρην. Κατεργαρούλαν, Καμόλιαν.—ἡ Μπίκα μὲ Πεταχτὴν Κουκλίτσαν, Δούκα τ. Κοζάνης, Γυιὸν τ. Ψηλορείτη, Πεισματίαραν,* καὶ μὲ ὅσους καὶ ὅσας θέλουν.—*ἡ 25 Μαρτίου μὲ Ροδοδάκτ. Αὐγούλα, Ἰωάννα Δ' Ἄρκ.—ὁ Πόντιος Ἀμαθὴς μὲ Δαφνοστ. Ἑλλάδα, Αἰμιλ. Χώβ, Μεγ. Ἑλλάδα.—ὁ Σατανᾶς μὲ Ἀδα Φόξτροτ, Πεπαρηθιακὴν Ἀκτήν, Παναγίαν τ. Ρόδων.—ἡ Θύελλα μὲ Καπνόν, Γιοῦντεξ, Καμὴλ αν*

Ἡ *Διάπλασις ἀσπάζεται* τοὺς φίλους της: *Γιώργ. Μίχ.* (ὄχι, δυστυχῶς, δὲν γίνεται·) Δ. Θ. Δημ. («Πόλεμον» ἔστειλα·) *Ἀγοροκόριτσο* (τοὺς 4 τόμους ἔστειλα· στὸ ξεσπάθωμα βέβαια δὲν λογαριάζονται, εἶναι ὅμως μία ἐνίσχυσις τοῦ περιοδικοῦ κι' ἡ ἀγορὰ παλαιῶν του τόμων, ὥστε σ' εὐχαριστῶ πολύ·) *Μπέμπην Γ. Γκ.* (ἡ ἀποστολὴ γίνεται τακτικά· θὰ χάνωνται ἐκεῖ·) *Ἀνθρωπόμορφον Γορύλαν* (θὰ εἴδες, ὅτι τὰ Παραμύθια» τῆς δ. Μαρκέτου στοιχίζουν δρ. 2·) *Παγκόσμιο Ὄνειρο* (ευχαριστῶ γιὰ τὸ γενναῖο ξεσπάθωμα· δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἡ ἐπιμονή σου θὰ νικήση ὅλα τὰ ἐμπόδια·) *Λόρδον τῆς Λόρδας* (προτάσεις Μ. Μυστικῶν δὲν ἔλαβα·) *Ποντίφικα* (τὴν ἀπόδειξη ζήτησε ἀπὸ τὸν κ. Ἠλ.) *Γοργόφτερον Ἐλευθερωτὴν* (λύσεις ποὺ δὲν ἔχουν δημοσιευθῆ ἀκόμη, εἶναι πάντοτε δεκταί·) *Ρόδον τῆς Ρόδου, Ἀνίβαν, Γέρω-Δῆμον* κτλ.κτλ.

Θ. Λαζάρου, Μαντεῖον τ. Δελφῶν, Οὐράνιον Θόλον (ἔλαβα, ευχαριστῶ.)

Κυπριακὸν Πόθον, Κρητικοπούλαν, Νιαγάραν, Γλαῦκον, Κολύβριον, Κατεργαρούλαν, Μαχητὴν τοῦ Ἐσκῆ-Σεχὴρ (ἔστειλα·)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 29 Μαρτίου, θὰ παντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 194ου Διαγωνισμοῦ λύσεων. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 3ης Ἰουνίου ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν ἀκόμη δημοσιευθῆ, ὅπως καὶ τῶν προηγουμένων φύλλαδίων].

268. *Δεξίγριφος*

Κάτι ποὺ λάμπει, πάει κοντὰ
Σὲ κάτι ποὺ συντρίβει·
Καὶ τ' ὅλο ἀδιάκριτα χτυπᾶ,
Σὰν πέφτη ξάφνω ἀπὸ ψηλά,
Παλάτι καὶ καλύβι!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἴζο ντ' Ὄρο

269. *Μεταγραμματισμὸς*

Τὰ σκοτάδια ἐγὼ σκορπίζω
Καὶ τὰ σύμπαντα φωτίζω·
Τὸ κεφάλι μου μαλλάζεις;
Σὲ νησάκι ἐμπρὸς ἀράζεις.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἥρας

270. *Ἀναγραμματισμὸς ἐκ Στοιχειογρίφου*

Γιὰ διασκέδαση μὲ παίζουν
Κι' οἱ σοφοὶ κι' οἱ ἀμαθεῖς·
Μὰ συγχρόνως μ' ἐξετάζουν
Γεωμέτρες ἐμβριθεῖς.
Ἂν τὸ πρῶτο μου ἀφαιρέσης,
Κάποιες ράχες θὰ ἐξογκώνω·
Κι' ἂν ἓν ἄλλο μεταθέσης,
Τὸ χωράφι σου θὰ ὀργώνω.

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Ὀνειρεμένης Ἑλλάδος

271. *Σίγμα*

+ + + + + + + + +	= Κράτος . [εἶα]
* + * * * * * *	= Βυζαν. δυναστ.
* * + * * * * *	= Ἀρχαία χώρα
* * * + * * * *	= Μοῦσα.
* * + * * * * *	= Πέρσης βασιλ.
* + * * * * * *	= Πόλις Ρωσίας
+ + + + + + + + +	= Πτηνόν.

Ἡ ἄνω διαγώνιος ἤπειρος, ἡ κάτω ἔνδοξος νῆσος τῆς Ἑλλάδος.

Ἐστάλη ὑπὸ Τάκη Ἀπ. Καμαρινάκη

272. *Ἐπιγραφὴ*

Α Ν Ε Μ
Ν Η Λ Η
Ε Μ Ι Μ
Ν Α Τ Ι

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Ἐστάλη ἀπὸ τ. Ὑπερήφ. Ἑλληνόπουλο

273. *Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ εἰκόνος*

Ἅμα τρόπος δὲν ὑπάρχη
Γιὰ νὰ ζήση ὁ ἄνθρωπός σου,
Μιὰ σοῦ φταίει—ὅρκο κάνω,—
Μιὰ γυναίκα, ποὺ τὴν εἶπα
Παραπάνω.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Νικητήριον Σάλπισμα

274-278. *Μυστικὸν Γράμμα*

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμμανος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Θυμός, σῶμα, πάγος, βολή, τρέμω.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Διαπλασόπουλο

279. *Ποικίλη Ἀκροστιχὶς*

Τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ τελικὸν γράμμα τῆς πρώτης, τὸ ἀρχικὸν τῆς δευτέρας, τὸ τελικὸν τῆς τρίτης, τὸ ἀρχικὸν τῆς τετάρτης καὶ οὕτω καθεξῆς, ἀποτελοῦν δένδρον κοινόν: 1, Θεά. 2, Ἄνθος. 3, Περίφημος πηγή. 4, Πτηνόν. 5, Πρωτεύουσα. 6. Ἀρχαῖος θεός.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἠλέκτρας

280. *Φωνηεντόλιπον*

κκ - κρκς - κκν - ν

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κήϋκος

281. *Γρῖφος*

ε
ε ε
κτ' Α·Ι·
τ ε Α
ε

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Τραγούδι τ. Ἑνώσεως

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

282. Sans consonnes

e - * ou * * - * e - e* - *a **e* * - *a* - e***e - eu*

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Τιμημένο Τουφέκι

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλου 4.

51. Γάδειρα (Γάδ, Εἶρα)—52. Νέρων-Ἱέρων.—53. Ἅλυς - Ὕλας—54 Ὁ σάλος, ἡ σάλα, τὸ σάλι.

55. ΙΚΑΡΙΑ ΚΥΡΙΑ ΑΡΗΣ ΡΙΣ ΙΑ Α 56. ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ (ἔνεδρα, νομός, Ἀνδρέας, δρόμος, Ρόδος, ὅρμος, Σόδομα.) - 57 - 61. Διὰ τοῦ Φ: *λόφος, φακός, φόρος, φόρος, ἀφρός.*—62. ΚΑΝΑΔΑΣ-ΙΜΑΛΑΓΑ - ΡΑΚΙΝΑΣ (ΚΙΡκη, Ἀμαλθεια, ΝΑΚος, ΑΛΙάκμων, ΔΛΝία, ΑΙΑκός, ΣΑΣων.)—63. Παύου τῶν πόνων πονεῖν δυνάμενος.—64. *Ὁ Ἰσοκράτης ἦτο ῥήτωρ* (ὁ εἰς ο κράτη -σὺ - τὼρ ἢ τορ.)—65. L'union fait, la force.—66 Pauvreté n'est pas vice.

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς ***ὀκτώ:*** 5ος, 7ος, 12ος, 14ος, 18ος, 19ος, 20ός, καὶ 21ος. Ἕκαστος τόμος ***δραχ. 5,*** ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος ***δραχ. 5,30*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ ***δρ. 5,60*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1920) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 27 ἐν ὅλῳ.—Ἕκαστος τόμος ἄρραφος ***δρ. 16*** καὶ ραμμένος ***δρ. 18.*** Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν λεπτὰ ***50*** ὁ ἄρραφος καὶ δρ. ***1,50*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. ***1,50*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. 2 (ὁ ἐλάχιστος ὅρος.) Πέραν τῶν 10 λέξ. 20 λεπ. ἡ λέξις, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπ. 30 καὶ μὲ κεφαλαῖα λεπ. 40 Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 1.

[ΚΑ'—113]

Χιώτικο *Τριαντάφυλλο, Βαρωνίς, Ἡρωΐς Ἑλληνοπούλα, Μεγάλη Ἑλλάς, Ἑπτὰ ὀφη, Χερουβείμ, Λιγαριά,* θὰ χορέψετε συρτὸ γιὰ νὰ βρῆτε τὴν

Δακρυοστάλαχτη καὶ ***Ἠλιοστάλαχτη***

[ΚΑ'—114]

Σύλλογος «***Νίκη***». Σκοπὸς φιλολογικοὶ διαγωνισμοὶ εἰς Σ. Σ. Σ. Ζητοῦνται μέλη. Ἀπευθυντέον Π. Θανόπουλον, Ὑψηλάντου 181, Πειραιᾶ.

Ἡ Διοικοῦσα ***Ἐπιτροπή***

[ΚΑ'—115]

Ἀιολεῦ, διάφοροι λόγοι δὲν μ' ἀφίνουν προσωρινῶς νὰ ἀνταλάσσω. Σ' ευχαριστῶ.—*Ἐθνικὴ Ἑνότης.*

[ΚΑ'- 116]

Κόσμε τῆς ***Διαπλάσεως***, ευχαριστῶ. ***Κορφιατόπουλο***

[ΚΑ'—117]

Α' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ «ΙΩΝΙΑΣ»

Προκηρύσσεται διαγωνισμὸς Μικρῶν Μυστικῶν. Ἕνα, τὸ ὡραιότερο τετράδιο, θὰ βραβευθῇ μὲ βιβλίο κατ' ἐκλογὴν 7 δραχμῶν.

Ἀπαντήσεις δεκταὶ ἕως τὸ τέλος Ἀπριλίου. Στεῖλατε: Α. Συμεωνίδη Poste-Restante, Σμύρνη.

Μικρὸς Τζὸκ ὁ Πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας

[ΚΑ'—118]

«ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Παραιτηθέντος τοῦ Προέδρου ἐξελέγησαν: Πρόεδρος: ***Μαγεμένο Τσοπανόπουλο***, Ἀντιπρόεδρος: ***Ἀνατέλλουσα Δόξα***, Γραμματ.: ***Ἀφελὴς Γυμνασιόπαις, Πτερωτὴ Καρδία***, Σύμβουλοι: ***Μπετόβεν, Δοξασμένο Ἑλληνόπουλο.***

[ΚΑ'—119]

Καμέλια, τὰ Μ. Μ. μόλις πῆρα, Σ' παρακαλῶ, περίμενε δυὸ-τρεῖς μέρες. Ευχαριστῶ.—***Λάμψις τ. Ἀρετῆς***

[ΚΑ'—119]

Ἀλτρουϊστρια, γιὰ τὴν πρότασι ευχαριστῶ, ἀλλὰ ν' ἀνταλλάξουμε μὲ ὀνόματα. — ***Λάμψις τῆς Ἀρετῆς***

[ΚΑ'—120]

Κρητικάτσι, σὲ ἀνεκάλυψα. Ἂν μπορεῖς, βρέ με,

Λάμψις τῆς Ἀρετῆς

Τύποις ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΛΑΖΟΥΔΑΚΗ—ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ—Εὐριπίδου 8—Τηλέφ. 11-99.—Ἀριθ. ἐντύπ. 6290